

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – „Słowa na czasie” klasa 1

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku „Słowa na czasie” w klasie 1. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen. Podane kryteria uzyskania poszczególnych ocen (oprócz dopuszczającej) są każdorazowo uzupełnieniem i rozszerzeniem kryteriów obowiązujących, aby uzyskać oceny niższe.

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń:
1. i 2. W starożytnym świecie	<ul style="list-style-type: none"> ogólnie charakteryzuje epokę antyczną określa, na kiedy datowany jest początek i koniec starożytności wyjaśnia znaczenie i pochodzenie nazw epoki wymienia czołowych filozofów epoki starożytnej (Sokrates, Platon, Arystoteles, Tales z Miletu, Heraklit z Efezu, Zenon z Kition, Epikur) 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia główne etapy rozwoju filozofii starożytnej podaje charakterystyczne cechy sztuki antycznej tłumaczy, na czym polega zasada symetrii i harmonii w sztuce we wskazanych przez nauczyciela źródłach odszukuje informacje na temat gimnazjum w Grecji i Rzymie 	<ul style="list-style-type: none"> odszukuje w różnych źródłach informacje na temat gimnazjum w starożytnej Grecji i starożytnym Rzymie omawia główne poglądy filozoficzne myślicieli epoki starożytnej (Sokrates, Platon, Arystoteles, Tales z Miletu, Heraklit z Efezu, Zenon z Kition, Epikur) 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia słuszność stwierdzenia Sokratesa i uzasadnia swoje zdanie 	<ul style="list-style-type: none"> określa, jakie znaczenie ma antyk dla kultury europejskiej
3. Powstanie świata według Biblii	<ul style="list-style-type: none"> streszcza fragment „Księgi Rodzaju” o powstaniu świata wskazuje zdanie, które wielokrotnie pojawia się w tekście zapisuje w wyznaczonych miejscach na schematach określenia charakteryzujące Boga, świat i człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia dzieła Boga i zadania wyznaczone poszczególnym stworzeniom redaguje spójną wypowiedź na temat wizji idealnego świata na podstawie zamieszczonej w podręczniku notatki tworzy mapę myśli dotyczącą Biblii 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia istnienie harmonii i porządku w procesie stwarzania świata wyjaśnia termin <i>werset</i> 	<ul style="list-style-type: none"> tłumaczy, w jakim celu zostały zastosowane powtórzenia w tekście wyjaśnia, dlaczego człowiek pojawia się na końcu procesu stwarzania 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje spójną i poprawną językowo wypowiedź na temat wizji idealnego świata
4. Symboliczny wymiar przypowieści	<ul style="list-style-type: none"> czyta ze zrozumieniem „Przypowieść o synu marnotrawnym” 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada krótko o losach młodszego syna formułuje opinię na temat 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje dłuższą wypowiedź o losach młodszego syna z 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża i uzasadnia swoją opinię na temat zachowania ojca 	<ul style="list-style-type: none"> udowadnia, że przeczytany tekst jest parabolą

	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje określenia charakteryzujące bohaterów • odczytuje dosłowny sens przypowieści 	<p>zachowania ojca</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzupełnia frazeologizmy i przysłowia pochodzące z Biblii • spośród podanych cech wybiera te, które są charakterystyczne dla języka Biblii • wskazuje na obrazie Rembrandta elementy, o których jest mowa w przypowieści 	<p>zachowaniem zasad poprawnej kompozycji</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia, w jaki sposób ojciec traktuje marnotrawnego syna • wyjaśnia terminy: <i>przypowieść, alegoria, symbol</i> • tłumaczy, co znaczą frazeologizmy pochodzące z Biblii 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje symboliczny sens przypowieści • samodzielnie wyjaśnia alegoryczne znaczenie postaci ojca i syna marnotrawnego • tworzy krótkie opowiadanie z biblijnymi frazeologizmami, poprawne pod względem ortograficznym i gramatycznym oraz tytułuje tekst jednym z frazeologizmów • omawia sposób przedstawienia postaci, tła oraz kolorystyki na obrazie Rembrandta 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje opowiadanie z punktu widzenia danej postaci, przestrzegając norm kompozycyjnych i językowych oraz stosując bogate słownictwo
<p>5. „Miłość cierpliwa jest, łaskawa jest...” – biblijna pieśń pochwalna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem „Hymn o miłości” • wymienia czyny i umiejętności, które bez miłości byłyby bezwartościowe • wymienia określenia miłości występujące w hymnie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w tekście środki stylistyczne, za pomocą których została opisana miłość • podaje różnice między zachowaniem dziecka i osoby dorosłej • uczestniczy w dyskusji na temat tego, czym jest miłość w dzisiejszych czasach 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego – zdaniem św. Pawła – miłość jest najważniejsza • tłumaczy terminy: <i>hymn, agape</i> • udowadnia, że pieśń św. Pawła jest hymnem • przy pomocy nauczyciela omawia przerośnięte znaczenie danego cytatu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa, co symbolizują dzieciństwo i dorosłość • zabiera głos w dyskusji na temat tego, czym jest miłość w dzisiejszych czasach • omawia przerośnięte znaczenie danego cytatu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie opracowuje hierarchię uczuć i wartości istotnych w życiu człowieka • wymienia cechy miłości, które nie są wyrażone wprost w hymnie, i wyjaśnia, jak je rozumie
<p>6. i 7. O skutecznym porozumiewaniu się</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ustala, kto jest nadawcą i odbiorcą danej sytuacji komunikacyjnej • wymienia uczestników komunikacji językowej • zapisuje komunikaty przekazywane przez poszczególne emotikony 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przyczyny nieskutecznej komunikacji • podaje dwie cechy, którymi powinien charakteryzować się czytelny piktogram • dzieli poszczególne wypowiedzi według 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy: <i>komunikacja językowa, komunikat, nadawca, odbiorca, kontakt, kod, kontekst, intencja</i> • podaje trzy cechy, którymi powinien charakteryzować się czytelny piktogram 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasady językowego <i>savoir-vivre</i>’u związane z komunikacją językową • układa wypowiedzi odpowiednio do wskazanych sytuacji komunikacyjnych, dbając 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie komunikatów niewerbalnych w komunikacji językowej

	<ul style="list-style-type: none"> określa nadawcę i odbiorcę tekstu oraz intencje nadawcy 	<p>intencji</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje intencje nadawców podanych wypowiedzi układa wypowiedzi odpowiednio do wskazanych sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> układa wypowiedzi zgodnie ze wskazanymi intencjami wymienia uczestników komunikacji językowej, określa, jaki istnieje między nimi kontakt i jakim kodem się posługują 	<p>o poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną</p>	
<p>8. i 9. Powstanie świata według mitologii</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienia utwory Jana Parandowskiego czyta ze zrozumieniem fragmenty „Mitologii” w tłum. J. Parandowskiego odszukuje w słowniku znaczenia podanych frazeologizmów związanych z mitologią 	<ul style="list-style-type: none"> łączy w pary imiona postaci z mitologii na podstawie drzewa genealogicznego bogów greckich opowiada mit o początkach świata opisuje stosunki panujące w rodzinie przedstawionej w micie o początkach świata opowiada, jak ukazano w micie świat antycznych bogów wyjaśnia różne znaczenia słowa <i>mit</i>, korzystając ze słownika języka polskiego odszukuje w słowniku znaczenia podanych frazeologizmów związanych z mitologią i z każdym z nich układa zdanie 	<ul style="list-style-type: none"> krótko omawia postać Jana Parandowskiego ocenia relacje panujące w rodzinie przedstawionej w micie o początkach świata określa pochodzenie danych frazeologizmów wyjaśnia terminy: <i>mit</i>, <i>mitologia</i> redaguje zdania z różnymi znaczeniami słowa <i>mit</i> wyjaśnia hasła podane w krzyżówce, odczytuje rozwiązanie i wyjaśnia jego znaczenie odpowiada na pytania quizowe dotyczące narodzin świata według mitologii 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje mit o powstaniu świata z biblijną wizją stworzenia wyszukuje w tekście cytaty, które budują nastrój 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie przygotowuje quiz sprawdzający wiedzę na temat narodzin świata według mitologii
<p>10. Miłość Orfeusza i Eurydyki</p>	<ul style="list-style-type: none"> streszcza mit o Orfeuszu i Eurydyce wyjaśnia, jak muzyka Orfeusza działała na otoczenie podaje przestrożę zawartą w micie 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje plan wydarzeń charakteryzuje bohatera utworu odpowiada, dlaczego skargi Orfeusza zostały wysłuchane określa, który moment mitu został ukazany na 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia terminy <i>atrybut</i>, <i>pantomima</i> wymienia elementy świadczące o tym, który moment mitu został ukazany na obrazie Nicolasa Poussina sporządza notatkę na temat 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, czy przestroga zawarta w micie jest nadal aktualna 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia w formie pantomimy losy Orfeusza

		obrazie Nicolasa Poussina • wymienia skojarzenia z wyrażeniem <i>bezgraniczna miłość</i>	atrybutów przypisywanych bogom		
11. Sztuka sądenia	• przedstawia wybór Parysa • podaje okoliczności i przyczynę sporu pomiędzy boginiami	• wyjaśnia pochodzenie Parysa i podaje przyczynę porzucenia go w górach • podaje przedstawione w tekście cechy bogów i z pomocą nauczyciela określa, o czym one mogą świadczyć • wyjaśnia wyrażenie <i>jabłko niezgody</i> , korzystając ze słownika frazeologicznego	• formułuje uzasadnienie wyboru Parysa oraz jego ocenę • uzasadnia swoją ocenę wyboru Parysa • uczestniczy w klasowej dyskusji nad wartościami oraz w scenie obrazującej wybraną wartość	• zabiera głos w klasowej dyskusji nad wartościami oraz w scenie obrazującej wybraną wartość	• określa, o czym mogą świadczyć cechy bogów przedstawione w tekście
12. Historia Edypa	• redaguje plan wydarzeń • wymienia działania poszczególnych postaci	• ocenia wpływ poszczególnych postaci na przebieg zdarzeń • wymienia uniwersalne prawdy i wartości zawarte w micie o Edypie • określa, które zdarzenie z mitu zostało przedstawione na obrazie Antoniego Brodowskiego	• przygotowuje argumenty do dyskusji na temat, czy we współczesnym świecie dochodzi do konfliktów między prawem boskim i ludzkim • rozważa problem, czy człowiek ma zawsze wpływ na wydarzenia w jego życiu oraz jak wiedza o przyszłości mogłaby zmienić jego decyzje	• uzasadnia, że prawdy i wartości przedstawione w micie o Edypie są uniwersalne i aktualne także w dzisiejszym świecie • wymienia elementy świadczące o tym, który moment mitu został ukazany na obrazie Antoniego Brodowskiego • przygotowuje plakat do wybranej sentencji	• rozważa, czego mogą dotyczyć konflikty między prawem boskim i ludzkim we współczesnym świecie • rzeczowo uzasadnia swoje stanowisko w dyskusji na temat, czy człowiek ma zawsze wpływ na wydarzenia w jego życiu oraz jak wiedza o przyszłości mogłaby zmienić jego decyzje
13. i 14. Achilles i Hektor – bohaterowie wojny trojańskiej	• wymienia utwory Homera • czyta ze zrozumieniem fragmenty „Iliady” • podaje przyczyny wojny trojańskiej • dokonuje podziału bohaterów na walczących	• wskazuje w tekście porównania dotyczące Trojan i Greków oraz podaje nazwę tego rodzaju porównań • odszukuje w tekście określenia Hektora i Achillesa	• krótko omawia postać Homera • wyjaśnia terminy: <i>epos</i> , <i>porównanie homeryckie</i> , <i>epika</i> , <i>liryka</i> , <i>dramat</i> • podaje odpowiednie przykłady porównania homeryckiego z fragmentu	• wyjaśnia, w jaki sposób została napisana „Iliada” i wskazuje narratora • pracuje w grupie przedstawiając rzeczowo uargumentowane propozycje sposobów niedopuszczenia do	• zestawia własne wyobrażenia dotyczące homeryckich bohaterów z wizerunkami aktorów grających role Achillesa i Hektora

	<p>po stronie Greków oraz Trojan</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przebieg pojedynku pomiędzy Hektorem i Achillesem • podaje co najmniej pięć nazw emocji towarzyszących uczestnikom pojedynku i z każdym z rzeczowników układa zdanie odnoszące się do treści „Iliady” 	<p>„Iliady”</p> <ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy, do czego w „Iliadzie” porównane zostały działania postaci • pracuje w grupie zastanawiając się nad sposobami niedopuszczenia do konfliktu pomiędzy Grekami i Trojanami 	<p>konfliktu pomiędzy Grekami i Trojanami</p>	
<p>15. Trudny powrót</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem fragment „Odysei” • podaje nadawcę i adresata tekstu • wyjaśnia, dlaczego Odyseusz nie mógł bez przeszkód dotrzeć do domu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, kim w mitologii greckiej był Tejrezjasz • referuje, co Tejrezjasz przykazał bohaterowi 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia termin <i>epos</i> • układa pytania skierowane do bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • udowadnia, że „Odyseja” jest eposem • przedstawia w postaci komiksu wybrane zdarzenie z wędrówki Odyseusza 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia utwory literackie lub filmy, w których pojawia się motyw wędrówki, i podaje zakończenia tych dzieł
<p>16. Motywy mitologiczne natchnieniem dla artystów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podaje temat każdego z dzieł • wyjaśnia w dwóch zdaniach, w jaki sposób współczesna rzeźba nawiązuje do greckiego dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób przedstawienia postaci • określa, czy rzeźby są dynamiczne, czy – statyczne • sporządza notatkę na temat rzeźby „Wenus z Milo” na podstawie informacji ze wskazanych źródeł 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy termin <i>faktura</i> • wyjaśnia wyczerpująco, w jaki sposób współczesna rzeźba nawiązuje do greckiego dzieła • określa uzasadniając swoje zdanie, czy rzeźby są dynamiczne, czy statyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • sporządza notatkę na temat rzeźby „Wenus z Milo” na podstawie informacji z różnych źródeł 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje interpretacji porównawczej rzeźby „Wenus z Milo” i „Space Venus”
<p>17. Biblia – księga nad księgami</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia utwory Romana Brandstaettera • wskazuje podmiot mówiący • wyjaśnia, do kogo i z jakiego powodu zwraca się podmiot mówiący 	<ul style="list-style-type: none"> • określa, czy osobę mówiącą w wierszu można utożsamić z autorem • omawia znaczenie Biblii w życiu podmiotu mówiącego • wskazuje w tekście uosobienie 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje elementy biografii poety oraz wskazuje fragmenty wiersza świadczące o tym, że podmiot mówiący jest tożsamy z autorem • określa, jaki charakter nadają rozważaniom podmiotu mówiącego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w utworze anaforę i określa jej funkcję • redaguje wypowiedź będącą rozwinięciem myśli zawartej w wybranej sentencji • wyjaśnia, do jakiego rodzaju liryki – pośredniej 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje scenę przedstawioną na obrazie Berthy Herkomer „Mól książkowy” z treścią wiersza • wyjaśnia związek dzieła Berthy Herkomer z treścią utworu • redaguje wypowiedź

			wskazane słowa tekstu • tłumaczy terminy: <i>anafora</i> , <i>liryka pośrednia</i> i <i>bezpośrednia</i> • opisuje obraz Berthy Herkomer	czy bezpośredniej – należy utwór Brandstaettera • odnajduje odpowiedni fragment wskazujący na to, że wiersz Brandstaettera jest przykładem liryki bezpośredniej	będąca rozwinięciem myśli zawartej w wybranej sentencji i zawierająca odpowiedź na pytanie, czy wiara pomaga w życiu
18. Historia biblijnych braci	• przytacza treść biblijnej przypowieści o Kainie i Abla • określa, kim jest podmiot mówiący w wierszu	• wymienia podstawowe informacje biograficzne z życia Kazimierzy Hłakowiczówny • wyjaśnia znaczenie związku frazeologicznego <i>piętno kainowe</i> • porównuje biblijną historię Kaina i Abla z wersją ukazaną w wierszu Kazimierzy Hłakowiczówny	• wskazuje słabość i siłę bohaterów tekstu • interpretuje zakończenie wiersza • układa z wyjaśnionym frazeologizmem zdanie odnoszące się do czasów współczesnych • opisuje uczucia, jakie wywołała w nim litografia Marca Chagalla	• wyjaśnia wpływ konstrukcji podmiotu mówiącego na interpretację wydarzeń • interpretuje znaczenie inicjalnych wersów zwrotek w kontekście prawdy o świecie i ludziach	• odnajduje w albumach sztuki obrazy nawiązujące do tematyki biblijnej i ocenia, na ile obrazy te są wierne tekstowi • zapisuje w pięciu zdaniach wnioski dotyczące analizy obrazów
19. Spotkanie z poezją <i>Jana od biedronki</i>	• wymienia utwory Jana Twardowskiego • czyta ze zrozumieniem utwór Jana Twardowskiego • podaje przykład osoby, która wykazała się wielkim poświęceniem	• przy pomocy nauczyciela wyjaśnia zwroty i wyrażenia występujące w tekście • wyjaśnia znaczenie podanych związków frazeologicznych, korzystając ze słownika frazeologicznego • określa, w jaki sposób utwór opisuje życie ludzkie	• krótko omawia postać Jana Twardowskiego • odpowiada na pytania dotyczące motywów biblijnych, do których odwołuje się utwór „Zdjęcie z krzyża” • wyjaśnia terminy: <i>interpretować</i> , <i>homonim</i> • podaje różne znaczenia wyrazu <i>zdjęcie</i>	• używa odpowiednich argumentów na potwierdzenie własnego zdania • wypowiada się na temat znaczenia ostatnich wersów utworu	• przygotowuje prezentację osoby, która wykazała się wielkim poświęceniem
20. i 21. Redagujemy opis	• wymienia wszystkie rodzaje opisu • rozpoznaje rodzaj opisu dominujący w tekście	• zapisuje określenia przydatne do redagowania podanych rodzajów opisu • redaguje opis przedmiotu na podstawie reprodukcji • odwołując się do	• podaje cechy poszczególnych rodzajów opisu • wyjaśnia różnice między opisem obiektywnym i subiektywnym oraz	• redaguje opis przedmiotu lub dzieła sztuki zgodnie z instrukcją	• wciela się w jedną z zaproponowanych postaci i opisuje ustnie wybrany przedmiot lub dzieło sztuki

		zamieszczonego fragmentu Biblii, opisuje przeżycia wewnętrzne Adama	stacycznym i dynamicznym		
22. Symbolika jaskini Platona	<ul style="list-style-type: none"> wymienia utwory Josteina Gaardera krótko opowiada o życiu w jaskini i poza nią odczytuje tekst na poziomie dosłownym 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy notatkę na temat życia oraz myśli filozoficznej Sokratesa i Platona przy pomocy nauczyciela określa przenośne znaczenie elementów składających się na parabolę jaskini redaguje opis sytuacji uczestniczy w zabawie: <i>Jaka to sentencja?</i>, próbując odgadnąć myśli znanych filozofów na podstawie ilustracji 	<ul style="list-style-type: none"> krótko omawia postać Josteina Gaardera redaguje własną opinię na temat koncepcji Platona wyczerpująco opisuje życie w jaskini i poza nią wyjaśnia, dlaczego mieszkańcy jaskini zabili człowieka, których chciał im wyjawić prawdę o lepszym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje dynamiczny opis sytuacji, przestrzegając norm kompozycyjnych i językowych redaguje i uzasadnia własną opinię na temat koncepcji Platona uzasadnia swoje zdanie na temat, dlaczego mieszkańcy jaskini zabili człowieka, których chciał im wyjawić prawdę o lepszym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie określa przenośne znaczenie elementów składających się na parabolę jaskini przygotowuje zabawę: <i>Jaka to sentencja?</i>
23. i 24. O czasowniku	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia formy nieosobowe czasownika od osobowych odnajduje w tekście osobowe i nieosobowe formy czasownika redaguje zdania z czasownikami w trybie rozkazującym tworzy formy nieosobowe czasownika zakończone na <i>-no, -to</i> stosuje w zdaniach czasowniki w stronie biernej 	<ul style="list-style-type: none"> przy pomocy nauczyciela określa formy gramatyczne czasownika przepisuje podane zdania do zeszytu, uzupełniając je czasownikami w odpowiedniej formie układa zdania z czasownikami w stronie czynnej i biernej oraz z formami zakończonymi na <i>-no, -to</i> podaje przykłady czasowników kłopotliwych przekształca zdania, zmieniając formy strony biernej na stronę czynną 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje instrukcję, w której wykorzystuje czasowniki w trybie rozkazującym sporządza notatkę z zastosowaniem nieosobowych form czasownika przepisuje podane zdania do zeszytu, uzupełniając je częścią <i>by</i> pisaną łącznie lub rozdzielnie pisze poprawnie przeczenie <i>nie</i> oraz częścią <i>by</i> z czasownikiem opisuje w czterech zdaniach zamieszczoną fotografię, wykorzystując czasowniki w stronie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie czasownika jako części mowy odmienia czasowniki kłopotliwe wymienia sytuacje, w których używa się strony biernej redaguje opis, używając czasowników w stronie czynnej i biernej redaguje notatkę prasową, używając form zakończonych na <i>-no, -to</i> wyjaśnia zasady pisowni przeczenia <i>nie</i> oraz części <i>by</i> z różnymi formami czasownika opisuje w czterech 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia różnicę między stroną czynną a bierną oraz czasownikami przechodnimi i nieprzechodnimi przekształca wypowiedzenia, aby uniknąć dwuznaczności

			<p>czynnej i biernej</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa formy gramatyczne czasownika 	<p>zdaniach zamieszczoną fotografię, wykorzystując czasowniki w stronie czynnej i biernej oraz przestrzegając zasad językowych</p>	
<p>25. Co rządzi życiem człowieka – przypadek czy przeznaczenie?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określa swoją postawę wobec życia, wskazując wybrane wypowiedzi • odpowiada, co przynosi mu więcej satysfakcji – zdarzenia będące wynikiem szczęśliwego zbiegu okoliczności czy ciężkiej pracy • określa rolę wróżb, horoskopów i przesądów w swoim życiu 	<ul style="list-style-type: none"> • pisze notatkę na temat Krystyny Jandy, korzystając z dostępnych źródeł • wypisuje nazwy przedmiotów, z którymi wiążą się różne przesady, określa funkcje poszczególnych talizmanów • porównuje puentę opowiadania z jego początkiem i formułuje wniosek 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy charakteru bohaterki tekstu i formułuje kilkuzdaniową odpowiedź na pytanie, czy przypadkowo zgromadziła ona wokół siebie przedmioty o magicznym znaczeniu • określa stosunek bohaterki tekstu do samej siebie • przy pomocy nauczyciela, korzystając z podanych określeń, nazywa cechy języka tekstu • odwołując się do tekstu, wyjaśnia znaczenie podanych zwrotów • odpowiada na pytanie, dlaczego ludzie wierzą we wróżby i horoskopy • prezentuje klasie swój talizman • bierze udział w dyskusji na temat przesądów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat roli przypadku i przeznaczenia w swoim życiu • nazywa cechy języka tekstu, korzystając z podanych określeń • przedstawia swoje zdanie na temat wróżb i horoskopów • dyskutuje na temat przesądów i przeznaczenia, argumentuje swoją wypowiedź • tworzy opowiadanie na temat sytuacji, w której przedstawiony talizman okazał się pomocny • podaje definicję puenty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jaki charakter ma tekst i sytuuje go w odpowiedniej odmianie języka • prezentuje postać Krystyny Jandy i wymienia jej najważniejsze role teatralne i filmowe
<p>26. Fortuna kołem się toczy – prawda czy fałsz?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia utwory Leszka Kołakowskiego • czyta ze zrozumieniem fragment utworu Leszka Kołakowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy sens zwrotu <i>fortuna kołem się toczy</i> • przedstawia swoje zdanie na określony temat • poszukuje we wskazanych źródłach informacji o symbolice liczb 	<ul style="list-style-type: none"> • krótko omawia postać Leszka Kołakowskiego • wyjaśnia, w jaki sposób podany związek frazeologiczny odnosi się do treści utworu • tworzy opowiadanie dotyczące skutków 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie tekstu wnioskuje na temat prawdopodobieństwa wygranej • rzeczowo argumentuje swoje zdanie na temat gier hazardowych 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie poszukuje w różnych źródłach informacji o symbolice liczb • opowiada o sytuacji podjęcia ryzyka w swoim życiu, odwołując się do swoich uczuć oraz stosując

		<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie słowa <i>psychokineza</i> – w tym celu korzysta z internetu • podaje przykłady sytuacji ryzykownych i ekscytujących oraz takich, które są bezpieczne 	<p>podjmowania ryzyka</p> <ul style="list-style-type: none"> • bierze udział w dyskusji na temat gier hazardowych 		<p>zwroty i wyrażenia przyciągające uwagę odbiorcy</p>
<p>27. i 28. O spójności wypowiedzi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • układa wydarzenia w kolejności chronologicznej 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje w zeszycie podane zdania w ten sposób, aby stworzyły spójny tekst • uzupełnia zdania tak, aby powstał spójny tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy: <i>akapit</i>, <i>spójność wypowiedzi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podkreśla w poszczególnych akapitach zdania zawierające najważniejsze informacje 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójną wypowiedź na określony temat na podstawie podanego planu, stosując synonimy, omówienia i zaimki
<p>29. Fatum</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podaje cel listownego łańcuszka szczęścia, który otrzymuje bohater komiksu • przedstawia stosunek drugiego bohatera do łańcuszka szczęścia 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w tekście listu zabieg manipulacji 	<ul style="list-style-type: none"> • bierze udział w dyskusji na temat podobieństwa działań handlowych do schematu działania łańcuszka szczęścia 	<ul style="list-style-type: none"> • zabiera głos w dyskusji • formułuje własną opinię na temat łańcuszków szczęścia 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie poszukuje informacji na temat łańcuszka św. Antoniego
<p>30. i 31. Pogodzić się z losem...</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem fragment artykułu <i>Na wózku</i> • nazywa uczucia, których doznawała bohaterka po wypadku • opowiada o emocjach wywołanych lekturą artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w tekście informacje związane z zachowaniem bohaterki wobec rodziców • wskazuje narratora i rodzaj narracji • z pomocą nauczyciela interpretuje ostatnie zdanie tekstu • z pomocą nauczyciela interpretuje wskazane wypowiedzi bohaterki • odnajduje w tekście wyrażenia potoczne • wyraża opinię na określony temat • uczestniczy w dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje spójną, kilkuzdaniową wypowiedź o roli rodziny i znajomych w życiu bohaterki • uczestniczy w dyskusji na temat wypadków samochodowych, które zna z relacji w mediach • redaguje krótką wypowiedź o roli rodziny i znajomych w życiu bohaterki • nadaje inny tytuł całemu artykułowi Artura Maciaka oraz każdemu z wyróżnionych fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcję wyrażeń potocznych • zabiera głos w dyskusjach na wskazane tematy, argumentuje swoje zdanie i wyciąga wnioski • przygotowuje plakat przestrzegający przed skutkami niebezpiecznych zabaw 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje plakat przestrzegający przed skutkami niebezpiecznych zabaw, dbając o estetykę wykonania

		dotyczącej sposobów pomagania osobom niepełnosprawnym			
32. i 33. Jak rozpoznać imiesłowcy?	<ul style="list-style-type: none"> • podaje czasowniki, od których powstały wymienione imiesłowcy • spośród podanych zwrotów dobiera po dwa sformułowania do przedstawionych scenek • przy pomocy nauczyciela przekształca tekst tak, aby uniknąć powtórzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie przekształca tekst tak, aby uniknąć powtórzeń • przy pomocy nauczyciela w podanych sformułowaniach przekształca imiesłowcy na czasowniki • przy pomocy nauczyciela przekształca zdania, zamieniając czasowniki na imiesłowcy przysłówkowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wypisuje z tekstu imiesłowcy przysłówkowe współczesne i dopisuje do nich bezokoliczniki, od których zostały utworzone • uzupełnia frazeologizmy odpowiednimi imiesłowami oraz tworzy tabelę według podanego wzoru • tworzy imiesłowcy przysłówkowe od czasowników występujących w podanych związkach frazeologicznych • pisze poprawnie imiesłowcy z przeczeniem <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy: <i>imiesłów przymiotnikowy czynny, imiesłów przymiotnikowy bierny, imiesłów przysłówkowy współczesny, imiesłów przysłówkowy uprzedni</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie przekształca zdania, zamieniając czasowniki na imiesłowcy przysłówkowe oraz wyjaśnia, dlaczego w niektórych przypadkach takie przekształcenie jest niemożliwe
34. Jak powstał teatr?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia elementy budowy teatru greckiego i współczesnego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia funkcje poszczególnych elementów, z których składał się teatr grecki 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia na podstawie tekstu okoliczności powstania i rozwoju teatru w starożytnej Grecji • tłumaczy terminy: <i>katharsis, medium</i> • wyjaśnia, czym różni się teatr od innych mediów 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia różnice między budową teatru antycznego i współczesnego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje nowe kierunki rozwoju dzisiejszego teatru
35. Groteskowa rzeczywistość przedstawiona w „Teatryku Zielona Gęś”	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem utwór Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego • odnajduje w utworze nawiązania do tekstu biblijnego 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje postacie biblijne z ich odpowiednikami z utworu „Żarłoczna Ewa” • odnajduje w utworze tekst główny i poboczny • streszcza w 10 zdaniach biblijną historię o upadku pierwszych ludzi 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia charakterystyczne cechy języka, którym napisany jest tekst Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego • uzasadnia rolę tekstu głównego i pobocznego w dramacie • wykonuje rekwizyty i dekoracje potrzebne do 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega humor utworu, przytaczając odpowiednie fragmenty • odgrywa scenkę, ukazując poszczególne postacie w przekonujący sposób 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje język, którym napisany został utwór Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego oraz tekst biblijny, wskazując podobieństwa i różnice

			odegrania scenki • odgrywa scenkę, starając się wczuć w rolę postaci		
36. Za kulisami teatru...	<ul style="list-style-type: none"> wymienia utwory Wisławy Szymborskiej czyta ze zrozumieniem utwór Wisławy Szymborskiej wskazuje podmiot mówiący w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje w tekście fragmenty mówiące o uczuciach towarzyszących podmiotowi mówiącemu podczas wizyty w teatrze wyjaśnia znaczenie tytułu tekstu odszukuje w utworze informacje o zachowaniach aktorów odnajduje w tekście rzeczowniki pochodzące od czasowników 	<ul style="list-style-type: none"> krótko omawia postać Wisławy Szymborskiej określa źródło wrażeń podmiotu mówiącego tłumaczy, co dla osoby mówiącej oznacza wyrażenie <i>akt szósty</i> określa, czym różni się świat opisany w wierszu od świata rzeczywistego 	<ul style="list-style-type: none"> określa, jaką funkcję pełnią w utworze rzeczowniki pochodzące od czasowników tworzy mapę myśli związaną z teatrem 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia i uzasadnia swoją opinię na temat, w którym świecie żyje się łatwiej – opisanym w wierszu czy rzeczywistym
37. Magia teatru	<ul style="list-style-type: none"> wybiera z podanego słownictwa wyrażenia dotyczące teatru wymienia na podstawie tekstu najważniejsze cechy spektaklu teatralnego 	<ul style="list-style-type: none"> określa, czym według autorki jest <i>magia teatru</i> podaje trzy najistotniejsze właściwości teatru i krótko omawia każdą z nich 	<ul style="list-style-type: none"> ustosunkowuje się do opinii autorki tekstu: <i>Nie ma dwóch identycznych spektakli, gdyż nie ma dwóch identycznych widowni</i> wymienia elementy, z których składa się plakat teatralny opisuje w kilku zdaniach zaprezentowany plakat teatralny 	<ul style="list-style-type: none"> argumentuje i uzasadnia swoje zdanie na temat opinii autorki tekstu: <i>Nie ma dwóch identycznych spektakli, gdyż nie ma dwóch identycznych widowni</i> wyjaśnia, jaką funkcję pełni plakat teatralny odpowiada, w jaki sposób plakat teatralny nawiązuje do określonego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje wyczerpujący opis plakatu teatralnego, dbając o spójność tekstu oraz przestrzegając norm gramatycznych, ortograficznych i interpunkcyjnych na podstawie przeczytanej „Ciekawostki” wyjaśnia, jakie zabiegi teatralne mogą być ciekawe dla odbiorcy i dlaczego teatr jest dla niektórych osób bardziej angażujący niż kino
38. Frazeologia w naszym języku	<ul style="list-style-type: none"> łączy wyrazy, tworząc poprawne związki frazeologiczne uzupełnia podane zwroty odpowiednimi wyrazami, 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje wyrażenia, zwroty i frazy wybiera z tekstu trzy frazeologizmy i układa po jednym zdaniu z każdym z 	<ul style="list-style-type: none"> tłumaczy terminy: <i>zwrot, fraza, wyrażenie</i> wypisuje z tekstu frazeologizmy i dopisuje do nich sformułowania o 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcję frazeologizmów w podanych zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> pisze krótki tekst reklamowy odznaczający się pomysłowością

	tak aby powstały frazeologizmy	nich	podobnym znaczeniu		
39. Dziedzictwo starożytności – powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> czyta tekst na poziomie dosłownym wymienia najważniejsze osiągnięcia starożytności 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje ideę tekstu opowiada o związku greckich igrzysk olimpijskich ze współczesnymi 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie odkrywa przesłanie tekstu wskazuje zjawiska ze świata antycznego, do których nawiązują przedstawione znaki graficzne wyjaśnia, czym jest demokracja i jakie są jej korzenie 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia przeczytany tekst określa, jakich filozofów dotyczą zamieszczone biogramy 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, w jaki sposób współczesna architektura nawiązuje do antycznych budowli
40. i 41. Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności – praca klasowa	<ul style="list-style-type: none"> określa na podstawie tekstu, kim są bohaterowie i podaje miejsce zdarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje parabolę odnajduje w wierszu anaforę 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przerośnięte znaczenie słowa <i>faryzeusz</i> pisze wypracowanie na jeden z podanych tematów 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia alegoryczne znaczenie przeczytanego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> pisze wypracowanie na jeden z podanych tematów, dbając o odpowiednią kompozycję, poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną
42. Piszę poprawnie – Błędy frazeologiczne	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnia związki frazeologiczne brakującymi wyrazami przy pomocy nauczyciela analizuje budowę hasła w słowniku frazeologicznym 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia najczęstsze błędy frazeologiczne odnajduje w słowniku frazeologicznym potrzebne informacje 	<ul style="list-style-type: none"> omawia rodzaje błędów frazeologicznych samodzielnie analizuje budowę hasła w słowniku frazeologicznym wskazuje frazeologizmy, które należą do języka potocznego 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje związki frazeologiczne w odpowiednim kontekście znaczeniowym przeredagowuje tekst, usuwając z niego związki frazeologiczne 	<ul style="list-style-type: none"> przeredagowuje tekst, usuwając z niego związki frazeologiczne
43. i 44. W kręgu średniowiecza	<ul style="list-style-type: none"> podaje daty graniczne średniowiecza w Europie wymienia cechy charakterystyczne dla budowli romańskich i gotyckich 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje epokę średniowiecza wyjaśnia, na czym polega uniwersalny charakter kultury średniowiecza opisuje budowle romańskie i gotyckie odszukuje w słowniku znaczenie słowa <i>iluminacja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> podaje różnice między architekturą romańską i gotycką uzasadnia, dlaczego średniowiecze nazywane jest <i>czasem katedr</i> określa, co wyróżniało filozofię średniowiecza 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje notatkę, zachęcającą rówieśników do obejrzenia wystawy dzieł malarstwa średniowiecznego 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje wyczerpującą wypowiedź, zachęcającą rówieśników do obejrzenia wystawy dzieł malarstwa średniowiecznego – w tym celu wykorzystuje opis wybranego obrazu z tego okresu
45. i 46.	<ul style="list-style-type: none"> podaje co najmniej dwa 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, z jakich 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia terminy: <i>asceza</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia wszystkie 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje krótkie

O dawnych ascetach – „Legenda o świętym Aleksym”	argumenty przekonujące o świętości Aleksego <ul style="list-style-type: none"> • sporządza listę przyjemności, których trudno sobie odmówić • układa plan wydarzeń przedstawionych w legendzie 	powodów współcześnie ludzie podejmują wyrzeczenia <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie słownika wyrazów bliskoznacznych dopisuje synonimy do podanych wyrazów • opisuje ilustrację ukazującą św. Aleksego • charakteryzuje postać św. Aleksego • wymienia elementy ważne dla utworów opisujących życie świętych 	<i>asceta</i> <ul style="list-style-type: none"> • znajduje w tekście sposoby umartwiania się stosowane przez bohatera utworu • charakteryzuje średniowiecznego ascetę • wyjaśnia, w jaki sposób ludzie poznali historię życia św. Aleksego • odpowiada, kto wyjął list z dłoni Aleksego i wyjaśnia, dlaczego nikt inny nie mógł tego uczynić • udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem • wypisuje z tekstu cztery przykłady archaizmów 	argumenty przekonujące o świętości Aleksego <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego bohater utworu postanowił wyznać prawdę o sobie i co chciał przez to osiągnąć 	wystąpienie na temat wybranego świętego i nadaje mu formę legendy
47. O czym Mistrz Polikarp rozmawiał ze Śmiercią?	• czyta ze zrozumieniem fragment <i>Rozmowy Mistrza Polikarpa ze Śmiercią</i> • określa, jakie emocje wywołuje obraz Śmierci z utworu • opowiada, jak mogłaby wyglądać upersonifikowana śmierć	• opisuje krótko wygląd Śmierci z tekstu, wykorzystując elementy wybrane spośród podanych • wskazuje w tekście przykłady uosobienia • bierze udział w przygotowaniu inscenizacji utworu	• wyczerpująco opisuje wygląd Śmierci z utworu, wykorzystując podane elementy • wyjaśnia sposób widzenia świata przez ludzi średniowiecza	• określa i uzasadnia charakter przeczytanego utworu • przygotowuje inscenizację utworu, wykazując się zaangażowaniem i pomysłowością • przedstawia charakter i znaczenie motywu śmierci w średniowieczu	• określa i uzasadnia charakter przeczytanego utworu oraz określa funkcję, jaką mógł on pełnić w średniowieczu
48. i 49. Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności – praca klasowa	• wskazuje, jaki kontakt zachodzi pomiędzy rozmówcami w trakcie rozmowy telefonicznej • układa dziewięć związków frazeologicznych z podanych wyrazów	• wskazuje szereg czasowników dokonanych przechodnich • rozpoznaje zakończenie czasownika <i>zacząć</i> w 3 os. lm. cz. przeszłego • przekształca podane bezokoliczniki na imiesłowy przysłówkowe	• redaguje w trzech zdaniach treść każdego z podanych początków akapitu, dbając o spójność tekstu • redaguje opis przeżyć na podany temat	• określa zależność czasową pomiędzy podanymi bezokolicznikami i utworzonymi od nich imiesłowami przysłówkowymi uprzednimi	• redaguje spójny opis przeżyć na podany temat, poprawny pod względem ortograficznym i gramatycznym

		<p>uprzednie</p> <ul style="list-style-type: none"> • porządkuje podane fragmenty akapitu, tak aby stworzyły spójny tekst 			
<p>50. i 51. Co warto wiedzieć o charakterystyce?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia rodzaje charakterystyki • przepisuje do zeszytu podane zdania i uzupełnia w nich frazeologizmy • charakteryzuje bohatera ilustracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypisuje z tekstu zachowania bohaterki, które ilustrują jej cechy charakteru • wypisuje z tekstu cechy charakteru bohatera odpowiadające przykładom jego zachowań i postaw • podaje cechy bohaterki na podstawie określonych fragmentów powieści • bierze udział w quizie klasowym 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje trzydziestą charakterystykę siebie, przeznaczoną do zamieszczenia na portalu internetowym • opisuje wygląd postaci pojawiającej się na każdej ilustracji, określa jej cechy charakteru, zainteresowania i osobowość • redaguje krótką autocharakterystykę, zawierającą co najmniej 10 zdań 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia różnicę między charakterystyką pośrednią i bezpośrednią • przekształca fragment tekstu na charakterystykę bezpośrednią • wyjaśnia, na czym polegała przemiana postaci w charakterystyce dynamicznej, i tworzy odpowiednie zakończenie tekstu • redaguje charakterystykę wybranej postaci literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje charakterystykę porównawczą wybranych postaci • redaguje autocharakterystykę zawierającą więcej niż 10 zdań, dbając o odpowiednią kompozycję, poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną
<p>52. Średniowieczny władca</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podaje krótką informację o „Pieśni o Rolandzie” • określa jednym zdaniem nastrój przeczytanego utworu • wylicza łupy zdobyte przez rycerzy w bitwie • wymienia rozrywki rycerzy opisane w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • dzieli archaizmy występujące w tekście na czasowniki, rzeczowniki, przymiotniki i przysłówki • opisuje sytuację ukazaną w przeczytanym fragmencie • wskazuje w tekście wyrazy, które uwydatniają cechy Karola Wielkiego 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje opis Bolesława Chrobrego zamieszczony w „Kronice polskiej” Galla Anonima z wizerunkiem Karola Wielkiego ukazany w „Pieśni o Rolandzie” • na podstawie fragmentu „Kroniki polskiej” wymienia co najmniej osiem zalet Bolesława Chrobrego 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie tekstu i innych źródeł opowiada o tym, jak rycerze spędzali wolny czas • przekształca przeczytany tekst, stosując współczesną polszczyznę 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia osiągnięcia Karola Wielkiego, korzystając z dostępnych źródeł informacji • pisze krótki, humorystyczny tekst o sobie i przedstawia w nim jedną ze swoich zalet
<p>53. Średniowieczny rycerz</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie czyta tekst na głos • referuje, co wydarzyło się podczas ostatnich chwil życia Rolanda 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia termin: <i>kodeks</i> • nadaje tytuły poszczególnym akapitom przeczytanego fragmentu tekstu • wskazuje w utworze epitety wraz z określonymi rzeczownikami 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje elementy patosu w przeczytanym tekście • układa kodeks współczesnego rycerza • czyta tekst na głos, stosując intonację odpowiadającą nastrojowi poszczególnych części 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia termin: <i>patos</i> • omawia postać rycerza jako średniowieczny wzorzec osobowy • przytacza legendę Durendala • ocenia, w jaki sposób epitety wraz z określonymi 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnia związki frazeologiczne podanymi wyrazami w odpowiedniej formie, a następnie układa z nimi krzyżówkę, której hasło tworzą litery składające się na wyrażenie związane z rycerstwem

		<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie tekstu wymienia elementy świata rycerskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • układa kodeks idealnego ucznia 	<p>rzeczownikami wpływają na charakter wypowiedzi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie reprodukcji obrazu Loiséta Lyédeta oraz innych źródeł odpowiada na pytanie, w jaki sposób walczyli średniowieczni rycerze oraz jakimi cechami musieli się odznaczać, aby móc uczestniczyć w bitwie
<p>54. Legenda o królu Arturze</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem fragment „Legend o królu Arturze” • wskazuje w utworze elementy cudowności i magii 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie słowników wyjaśnia znaczenie haseł: <i>król Artur, Merlin, Okrągły Stół, Graal</i> • porządkuje chronologicznie podane zdania, tak aby powstał plan wydarzeń • opisuje wygląd Galahada • omawia atmosferę przeczytanego fragmentu powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • znajduje w tekście nawiązanie do postaci biblijnej i wyjaśnia, kim jest ona w Biblii • tłumaczy, jakie znaczenie miało w średniowieczu pochodzenie rycerza 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje charakterystykę Zawiszy Czarnego, korzystając z fragmentu „Roczników” Jana Długosza i obrazu „Bitwa pod Grunwaldem” Jana Matejki 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady współczesnych wzorców osobowych i charakteryzuje jeden z nich
<p>55. i 56. Jak dzielimy rzeczowniki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odmienia rzeczowniki przez przypadki • pisze poprawnie rzeczowniki z przeczeniem <i>nie</i> • poprawnie zapisuje rzeczowniki wielką lub małą literą 	<ul style="list-style-type: none"> • wypisuje rzeczowniki we wskazanych formach • odróżnia rzeczowniki żywotne od nieżywotnych, osobowe od nieosobowych, własne od pospolitych • tworzy zdania z podanymi rzeczownikami, zapisując je w podanej formie • odnajduje w tekście rzeczowniki pospolite w liczbie mnogiej i z trzema z nich układa zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia różnice między rzeczownikami pospolitymi a własnymi, żywotnymi a nieżywotnymi, osobowymi a nieosobowymi • wypisuje rzeczowniki o nieregularnej odmianie i łączy je z odpowiednią cechą odmiany • deklinuje rzeczowniki o osobliwej odmianie • redaguje krótkie opowiadanie z wykorzystaniem podanych rzeczowników 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca wypowiedzenia, zamieniając rzeczowniki na inne części mowy • wymienia osobliwości w odmianie rzeczowników • stosuje w wypowiedziach poprawne formy rzeczowników o osobliwej odmianie • wyjaśnia, kiedy używamy wielkiej, a kiedy małej litery w zapisie rzeczowników 	<ul style="list-style-type: none"> • określa, w jakich tekstach stosuje się rzeczowniki odczasownikowe • reaguje krótkie opowiadanie z wykorzystaniem podanych rzeczowników, dbając o poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną
<p>57.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odpowiada, co znajduje 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie podanego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa kompozycję 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia wpływ 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje interpretacji

Malarskie powroty do średniowiecza	<p>się na pierwszym i drugim planie oraz w tle każdego z dzieł</p> <ul style="list-style-type: none"> • nazywa uczucia ukazane na twarzach postaci 	<p>słownictwa opisuje poszczególne grafiki</p> <ul style="list-style-type: none"> • poszukuje we wskazanych źródłach informacji dotyczących napisu <i>INRI</i> i sporządza na ten temat krótką notatkę 	<p>przedstawionych prac</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób ukazania postaci na obu grafikach • wskazuje różnice między analizowanymi dziełami malarskimi • wyjaśnia, co oznacza słowo <i>kalwaria</i> 	<p>kompozycji na odbiór dzieła</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia, które dzieło wywiera większe wrażenie i uzasadnia swoją opinię • wskazuje związek słowa <i>kalwaria</i> z dziełem Fransa Masereela • samodzielnie poszukuje w różnych źródłach informacji dotyczących napisu <i>INRI</i> i sporządza na ten temat krótką notatkę 	<p>porównawczej dzieła Fransa Masereela „Kalwaria” i Martina Schongauera „Chrystus na krzyżu”</p>
58. Co czuła żona świętego Aleksego?	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada dzieje św. Aleksego • wymienia emocje, których doznaje żona św. Aleksego • na podstawie tekstu określa wiek bohaterki 	<ul style="list-style-type: none"> • odszukuje w tekście powtórzenia • wskazuje w wierszu fragmenty, w których ujawnia się podmiot mówiący • podaje przykłady osób, które podporządkowały swoje życie ważnej sprawie • formułuje własną opinię na dany temat 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje własne uczucia wywołane postacią żony św. Aleksego • formułuje tezę do danego tematu i uzasadnia ją odpowiednimi argumentami • redaguje pytania do wywiadu ze współczesnym ascetą 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy, dlaczego po każdej zwrotce pojawia się wyraz w wołacz • wyjaśnia obecność powtórzeń w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje wywiad ze współczesnym ascetą dbając o poprawność językową
59. Gość Mistrza Mirona	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia utwory Mirona Białoszewskiego • czyta ze zrozumieniem utwór Mirona Białoszewskiego • wyjaśnia tytuł przeczytanego wiersza • wypowiada się na temat przedstawiania poważnych zagadnień w niepoważny sposób 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy, dla jakiego rodzaju literackiego typowa jest budowa utworu „Wywiad” • zapisuje w punktach wydarzenia zaprezentowane w tekście • na podstawie tekstu opisuje wygląd śmierci • bierze udział w inscenizacji 	<ul style="list-style-type: none"> • krótko omawia postać Mirona Białoszewskiego • wyjaśnia termin <i>ironia</i> • wskazuje fragmenty tekstu ujawniające dystans poety do siebie samego oraz do świata • uczestniczy w przygotowaniu scenografii i kostiumów do inscenizacji 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy, dlaczego słowa Mistrza Mirona można odczytać jako łagodną ironię • interpretuje słowa zapisane na kartce, która wysunęła się z kieszeni Mirona • uzasadnia powiązania wiersza Mirona Białoszewskiego z „Rozmową Mistrza 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia sposób ukazania rzeczywistości przez autora utworu • projektuje scenografię i kostiumy do sztuki napisanej na podstawie utworu „Wywiad”

				Polikarpa ze Śmiercią” • przygotowuje spektakl na podstawie utworu „Wywiad”	
60. Życie codzienne w średniowieczu	• na podstawie słownika języka polskiego wyjaśnia różne znaczenia słowa <i>miniatura</i>	• krótko prezentuje postać Wisławy Szymborskiej • wyjaśnia, jakie elementy rzeczywistości średniowiecza pominięto w utworze • wypisuje z wiersza przymiotniki w stopniu najwyższym i podkreśla te, które nie występują w języku polskim	• znajduje w tekście fragment świadczący o tym, iż ludzie w średniowieczu wiedzieli, że świat nie jest idealny • odpowiada na pytanie, gdzie we współczesnym świecie można się spotkać z idealizacją rzeczywistości otaczającej człowieka • bierze udział w dyskusji na temat zadań sztuki i przedstawianego przez nią obrazu rzeczywistości	• tłumaczy, czemu służy niepełny obraz świata w wierszu • wyjaśnia, czemu służy we współczesnym świecie idealizacja rzeczywistości • opisuje scenę przedstawioną w wierszu i porównuje ją ze zdarzeniem ukazany na średniowiecznej ilustracji braci de Limbourg	• określa, jaką funkcję pełnią w tekście neologizmy • formułuje i uzasadnia swoje stanowisko na temat idealizacji rzeczywistości we współczesnym świecie • przedstawia argumenty potwierdzające, że sztuka powinna przedstawiać rzeczywistość obiektywną lub idealną
61. i 62. Wyrazy wzbogacające wypowiedzi – przymiotniki i przysłówki	• podaje formy stopnia wyższego i najwyższego przymiotników oraz przysłówków • wypisuje przymiotniki określające wskazane elementy obrazu	• wypisuje z utworu przymiotniki w odpowiednich formach	• tworzy przymiotniki złożone określające elementy obrazu • wymienia reguły użycia krótszej i dłuższej formy przymiotnika	• omawia sposoby stopniowania przymiotników i przysłówków	• wyjaśnia, jak obecność przymiotników i przysłówków wpływa na charakter wypowiedzi
63. <i>Memento mori</i> hasłem ludzi średniowiecza	• czyta ze zrozumieniem fragment tekstu Johana Huizingi • wymienia sposoby mówienia o śmierci w sztuce średniowiecza	• sporządza notatkę w punktach na podstawie przeczytanego tekstu • podaje interpretację autora dotyczącą fascynacji motywem rozkładu ciała	• uzasadnia, dlaczego <i>memento mori</i> to najważniejsze hasło średniowiecza • na podstawie słownika ortograficznego tłumaczy, dlaczego wyraz <i>Średniowiecze</i> pisany jest w tekście wielką literą	• przedstawia, jak rozumie twierdzenie, że śmierć jest demokratyczna • wyjaśnia znaczenia słów: <i>kaznodziejstwo, drzeworyt, melancholijny</i>	• wymienia i omawia symbole średniowieczne
64. Zrealizować marzenia...	• podaje przykładowe powody ciągłego pośpiechu współczesnego	• odnajduje w tekście wyrażenia, które odnoszą się do czasów	• tłumaczy termin <i>symptom</i> • odpowiada, jaka rolę odgrywa presja w jego życiu	• wyjaśnia przyczynę obecności w tekście wyrażen, które odnoszą się	• przeprowadza wśród dorosłych krótką ankietę dotyczącą marzeń i

	<p>człowieka</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia swoją wizję świata bez zegarów i kalendarzy • krótko prezentuje postać Paula Coelho • dobiera właściwe dokończenia podanych zdań dotyczących tekstu 	<p>średniowiecza</p> <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie słownika języka polskiego wyjaśnia znaczenie słowa <i>presja</i> • wypisuje skojarzenia związane z hasłem <i>drugi człowiek</i> i odpowiada, ile czasu poświęca na działania dla dobra innych i w jaki sposób im pomaga • określa, jaką funkcję w tekście pełni Petrus, a jaką – jego towarzysz i wskazuje, który z nich jest narratorem • bierze udział w podsumowaniu przeprowadzonej ankiety 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rzeczowe argumenty w dyskusji na temat, czy człowiek ma wpływ na realizację swoich marzeń • uzasadnia swoje stanowisko na temat zdania Petrusa • odpowiada, czym według bohatera jest Dobra Walka i streszcza mówiący o tym fragment utworu • wskazuje środki stylistyczne w tekście • przeprowadza ankietę dotyczącą marzeń 	<p>do czasów średniowiecza</p> <ul style="list-style-type: none"> • wynotowuje z tekstu dwie sentencje, które uważa za najciekawsze, i wyjaśnia w kilku zdaniach, jak je rozumie • odpowiada na pytanie, czy lubi marzyć, opowiada o swoim największym marzeniu i zajmuje stanowisko w dyskusji na temat, czy człowiek ma wpływ na realizację swoich marzeń 	<p>przedstawia rezultaty swoich badań na forum klasy, a następnie wraz z klasą wyciąga wnioski z wyników ankiety</p>
<p>65. Nie dajmy się zmanipulować</p>	<ul style="list-style-type: none"> • szuka w słowniku związków frazeologicznych z wyrazem <i>prawda</i> lub <i>kłamstwo</i> • odróżnia kłamstwo od fikcji literackiej • określa cel haseł reklamowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje elementy wypowiedzi ujawniające rzeczywistą intencję bohatera zaprezentowanej scenki • wymienia zachowania i emocje prowokowane przez podane wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy: <i>prawda</i>, <i>kłamstwo</i>, <i>manipulacja językowa</i>, <i>provokacja językowa</i> • podaje przykłady komunikatów pozajęzykowych świadczących o kłamstwie • wyjaśnia, czy zatajenie prawdy jest równoznaczne z kłamstwem • redaguje krótką wypowiedź o wskazanej intencji • wskazuje w wypowiedziach elementy manipulacji 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje związki frazeologiczne z wyrazem <i>prawda</i> lub <i>kłamstwo</i> • wyjaśnia, na czym polega zjawisko manipulacji językowej • wskazuje w tekstach elementy manipulacji i określa ich funkcję • wymienia zasady językowego <i>savoir-vivre</i>'u 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje ciekawą wypowiedź o wskazanej intencji dotyczącej kłamstwa lub prawdy, stosując bogate słownictwo oraz dbając o poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną

<p>66. i 67. Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności – praca klasowa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnicę pomiędzy charakterystyką bezpośrednią i pośrednią • wskazuje w podanym zestawie rzeczownik różniący się od innych • tworzy rzeczowniki z przeczeniem <i>nie</i> od podanych czasowników 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wśród podanych przymiotniki stopniujące się tylko w sposób opisowy • wskazuje szereg przysłówków 	<ul style="list-style-type: none"> • wybiera spośród podanych szereg przymiotników niepodlegających stopniowaniu • redaguje charakterystykę porównawczą • układa krótki dialog z pracownikiem firmy telekomunikacyjnej, unikając w nim zakupu nieprzydatnego produktu 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje charakterystykę porównawczą, przestrzegając zasad ortograficznych, interpunkcyjnych i gramatycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • układa krótki dialog z pracownikiem firmy telekomunikacyjnej, unikając w nim zakupu nieprzydatnego produktu oraz uwzględniając różne formy manipulacji językowej i sposoby obrony przed nią
<p>68. Trudne decyzje</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odpowiada, kto jest narratorem tekstu • sporządza plan wydarzeń przedstawionych w tekście • podaje nazwy emocji, jakie przeżywali bohaterowie 	<ul style="list-style-type: none"> • dzieli bohaterów na pierwszoplanowych i drugoplanowych i uzasadnia swoje zdanie • wskazuje wśród podanych słów nazwy cech narratorki tekstu • wskazuje fragment tekstu, z którego dowiaduje się, jak poszczególne postacie określają narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje zdanie: <i>Usiadłyśmy sobie w pierwszej ławce, a smutno nam było jak na pogrzebie</i> • porównuje zachowanie Agawy z zasadami postępowania średniowiecznego rycerza • bierze udział w dyskusji na temat podejmowania decyzji pod presją innych • wyjaśnia, czym jest fotoplastykon • uczestniczy w przygotowaniu konkursu na najciekawiej przedstawione wydarzenie z życia klasy 	<ul style="list-style-type: none"> • odpowiada na pytania dotyczące przedstawionych w tekście różnych sposobów pojmowania solidarności i określa, który z nich jest mu najbliższy • określa rodzaj narracji prowadzonej w utworze • rzeczowo uzasadnia swój wybór i swoje zdanie • zabiera głos w dyskusji na temat podejmowania decyzji pod presją innych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia na przykładzie fragmentu powieści Krystyny Siesickiej lub sytuacji z życia codziennego, na czym polega konflikt interesów jednostki i grupy • określa i argumentuje, czyje racje są ważniejsze w konflikcie interesów jednostki i grupy • opowiada przeczytaną historię z punktu widzenia nauczycielki geografii • samodzielnie przygotowuje konkurs na najciekawiej przedstawione wydarzenie z życia klasy
<p>69. i 70. Wigilijny test na człowieczeństwo</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia utwory Doroty Terakowskiej • czyta ze zrozumieniem utwór Doroty Terakowskiej • opowiada o zwyczajach świątecznych świadczących o 	<ul style="list-style-type: none"> • przy pomocy nauczyciela nazywa rodzaj narracji prowadzonej w utworze • nadaje inny tytuł przeczytanej historii • wyszukuje komentarze narratora dotyczące emocji • nazywa uczucia, których 	<ul style="list-style-type: none"> • krótko omawia postać Doroty Terakowskiej • określa rodzaj narracji prowadzonej w utworze • proponuje sposoby wsparcia osób, które potrzebują pomocy • przeprowadza ankietę na 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy, na czym polega różnica między <i>teoretyczną a faktyczną miłością bliźniego</i> • argumentuje zasadność przywołania w tekście postaci św. Franciszka • wyjaśnia symbolikę 	<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadza ankietę na temat tradycji świątecznych oraz opracowuje jej wyniki w formie diagramu słupkowego

	gościnności i życzliwości • wypisuje bohaterów opowiadania i określa narratora	doznają bohaterowie • wskazuje fragmenty humorystyczne • wypisuje z tekstu wyrażenia z języka potocznego	temat tradycji świątecznych • wyjaśnia, czym powinien charakteryzować się człowiek czczący św. Franciszka	wybranych zwyczajów świątecznych	
71. i 72. Jak barwnie i ciekawie opowiadać?	• zaznacza główne części opowiadania • przy pomocy nauczyciela przekształca tekst, zmieniając narrację z trzecioosobowej na pierwszoosobową	• sporządza notatki pomocne w napisaniu opowiadania na określony temat i redaguje odpowiedni wstęp • do podanego wstępu i zakończenia dopisuje w punktach przebieg wydarzeń	• wyjaśnia różnice między opisem i opowiadaniem • tłumaczy terminy: <i>narracja pierwszoosobowa</i> i <i>trzecioosobowa</i> • samodzielnie przekształca tekst, zmieniając narrację z trzecioosobowej na pierwszoosobową • redaguje opowiadanie zainspirowane wydarzeniem przedstawionym na ilustracji	• wskazuje elementy dynamizujące opowiadanie • przedstawia dalszy ciąg wydarzeń ukazanych w tekście, dbając o poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną • do podanego wstępu i zakończenia dopisuje w punktach przebieg wydarzeń, dbając o poprawność językową	• redaguje opowiadanie na jeden z podanych tematów, wplatając w tekst dialogi, opisy miejsc oraz postaci i stosując narrację pierwszoosobową
73. Dostosuj język do sytuacji	• rozróżnia sytuacje oficjalne i nieoficjalne • wypisuje zwroty używane w odmianie nieoficjalnej	• wskazuje teksty należące do odmiany mówionej i pisanej • przy pomocy nauczyciela przekształca tekst z odmiany nieoficjalnej na oficjalną	• podaje cechy nieoficjalnej i oficjalnej odmiany języka • tworzy dialog w odmianie oficjalnej, zawierający co najmniej cztery zwroty grzecznościowe	• wymienia różnice między mówioną i pisaną odmianą języka • tworzy dialog w odmianie oficjalnej, zawierający więcej niż cztery zwroty grzecznościowe	• przekształca tekst z odmiany nieoficjalnej na oficjalną, dbając o poprawność językową
74. Wolontariusze – świadkowie czasu	• wymienia obowiązki wolontariuszy • podaje cechy, które powinien posiadać wolontariusz	• wyjaśnia, jak rozumie tytuł artykułu • układa pytania do wybranych części tekstu • odnajduje informacje na temat bohaterki tekstu • określa postawę bohaterki • krótko opowiada o działalności osoby, którą	• wyjaśnia terminy: <i>wolontariat</i> , <i>wolontariusz</i> , <i>hospicjum</i> • tłumaczy, dlaczego w pracy wolontariusza trudno ustrzec się przed zbytnim zaangażowaniem • układa pytania do wszystkich części tekstu • sporządza notatkę, w której	• podaje podobieństwa i różnice między pracą wolontariusza w hospicjum a działaniami wolontariuszy Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy • barwnie i ciekawie opowiada o działalności osoby, którą można	• przygotowuje mapę myśli dotyczącą wolontariatu w Polsce i na świecie

		można nazwać <i>świadkiem czasu</i>	wyjaśnia powody, dla których ludzie decydują się pomagać potrzebującym	nazwać <i>świadkiem czasu</i>	
75. Historia kina w pigułce	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnia podane zdania na temat historii kina • wymienia postacie, które znacząco wpłynęły na rozwój kina 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia najważniejsze wydarzenia związane z historią kina • podaje elementy, na które widz zwraca uwagę w czasie oglądania filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje korzyści, jakie przynosi człowiekowi oglądanie filmów • wskazuje informacje i opinie w przeczytanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat elementów filmu, które są istotne dla odbiorcy 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia tytuły filmów, które zdobyły Oscara
76. Poznajemy zaimki	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia typy zaimków • zadaje pytania do podanych zaimków • uzupełnia zdania zaimkami w odpowiedniej formie 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje poszczególne typy zaimków • wypisuje z tekstu zaimki i nazywa je • przekształca tekst, stosując zaimki • do podanych rzeczowników z czasownikami dopisuje odpowiednie zaimki zastępujące rzeczowniki 	<ul style="list-style-type: none"> • wybiera poprawne formy zaimków • redaguje krótki opis, używając zaimków i synonimów 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia typy zaimków • określa, jaką część mowy zastępują wskazane zaimki 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje ciekawy opis z użyciem zaimków i synonimów, dbając o poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną
77. Obraz i ruch – elementy języka filmu	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia gatunki filmowe • wypisuje z tekstu środki wyrazu charakterystyczne dla filmu • podaje sposoby porozumiewania się bez użycia pisma 	<ul style="list-style-type: none"> • określa rolę reżysera w powstawaniu filmu • wymienia osoby uczestniczące w realizacji filmu • uczestniczy w dyskusji na podany temat 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje w zeszycie podane wyrazy w odpowiedniej kolejności, tak aby powstał ciąg słów ukazujący zależności omówione w tekście • wybiera jeden z filmowych środków wyrazu i omawia jego funkcję • zabiera głos w dyskusji na podany temat 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, dlaczego filmowe środki wyrazu można nazwać językiem filmu • zabiera głos w dyskusji na podany temat, używając przekonujących argumentów • redaguje list, w którym zachęca do obejrzenia wybranego filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega związek filmu z literaturą piękną • omawia funkcje wszystkich filmowych środków wyrazu
78. i 79. Dzieło filmowe oczami jego twórców	<ul style="list-style-type: none"> • określa, na czym polega praca reżysera • wymienia zadania, które reżyser stawia przed scenografem • opowiada o ulubionym 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia rolę producenta przy realizacji filmu • wyjaśnia znaczenie wyrażen odnoszących się do scenariusza filmowego 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia różnice między producentem a reżyserem • zapisuje w punktach zadania, które musi wykonać reżyser, by mógł powstać film 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje wywiad z wybraną osobą z branży filmowej, dbając o odpowiednią kompozycję i poprawność językową • odszukuje w podanych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia na podstawie wypowiedzi Andrzeja Wajdy i Krzysztofa Krauzego, dlaczego reżyser sam powinien pisać scenariusz

	gatunku filmowym lub wybranym filmie		<ul style="list-style-type: none"> • redaguje wywiad z wybraną osobą z branży filmowej 	źródłach informacje na temat europejskich festiwalu filmowych	
80. i 81. Wszystko o liczebniku	<ul style="list-style-type: none"> • wypisuje z tekstu liczebniki • odczytuje na głos dialog, uzupełniając go odpowiednimi formami liczebników i rzeczowników 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia typy liczebników • redaguje wypowiedzenia z liczebnikami porządkowymi • zapisuje liczebniki zbiorowe w odpowiednich formach wraz z podanymi rzeczownikami • układa co najmniej sześć zdań, wykorzystując podane związki liczebnika porządkowego z rzeczownikiem 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia typy liczebników • podaje, przez co odmieniają się liczebniki występujące w tekście • odnajduje w podanym tekście liczebniki, podaje ich rodzaj i tworzy pozostałe formy rodzajowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasady odmiany liczebników wielowyrazowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jakich przypadkach zapisuje się liczby cyframi, a w jakich – używa się liczebników
82. i 83. Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności – praca klasowa	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca podane zdanie z odmiany nieoficjalnej na oficjalną • wybiera spośród podanych poprawne formy zaimków 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje właściwe formy zaimków brakujących w zdaniach • tworzy formy liczebników wielowyrazowych głównych, porządkowych i zbiorowych • wskazuje wypowiedzenia zawierające liczebnik 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cztery zasady skutecznej komunikacji • redaguje krótkie opowiadanie z użyciem podanych sformułowań 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje krótkie opowiadanie z użyciem podanych sformułowań oraz wskazuje słowa i wyrażenia gwarantujące spójność wypowiedzi • tworzy opowiadanie o dniu, w którym nieoczekiwanie rozpoczęła się niezwykła przygoda, stosując narrację trzecioosobową 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy poprawne pod względem językowym opowiadanie o dniu, w którym nieoczekiwanie rozpoczęła się niezwykła przygoda, stosując narrację trzecioosobową
84. Komiks – historyjka obrazkowa	<ul style="list-style-type: none"> • określa, jaką odmianą języka posługują się bohaterowie • nazywa gatunek filmu, który oglądają bohaterowie komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • układa plan wydarzeń w formie równoważników zdań • opisuje bohaterów historii, korzystając z podanego słownictwa • uczestniczy w dyskusji na temat komiksów 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób ukazania w komiksie emocji postaci, ruchu i upływu czasu • przedstawia w formie komiksu zabawną przygodę związaną z filmem 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co wpływa na żartobliwy charakter komiksu • zabiera głos w dyskusji na temat komiksów, dobierając odpowiednie argumenty 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca fragment komiksu w scenariusz filmowy • podaje przykłady filmów, w których bohater przedostaje się do innej rzeczywistości

85. Śladami średniowiecza – powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • czyta tekst na poziomie dosłownym • wymienia średniowieczne wynalazki • rozwiązuje rebus 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o historii Jarmarku Dominikańskiego • wyjaśnia, czym był zakon krzyżacki • z rozsypanych liter układa wyrazy związane z tekstem „Średniowieczne turnieje” 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje przebieg średniowiecznych turniejów 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia dokonania średniowiecza 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy, w jaki sposób współczesna architektura nawiązuje do średniowiecznych budowli
86. i 87. Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności – praca klasowa	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje krótko dzieje św. Wojciecha • wymienia średniowieczne wzorce osobowe 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia ideał średniowiecznego rycerza • opisuje polskiego władcę i św. Wojciecha 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia różnice w ukazaniu władcy w obu tekstach • określa rodzaj narracji w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • pisze wypracowanie na jeden z podanych tematów 	<ul style="list-style-type: none"> • pisze wypracowanie na jeden z podanych tematów, dbając o odpowiednią kompozycję, poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną
88. i 89. Renesansowa wiara w człowieka	<ul style="list-style-type: none"> • podaje wiek, na który przypada odrodzenie w Polsce • określa, co wyróżniało człowieka renesansu • wymienia odkrycia epoki odrodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje epokę renesansu • omawia najważniejsze cechy sztuki odrodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy: <i>renesans</i>, <i>humanizm</i>, <i>reformacja</i> • wskazuje na obrazach najważniejsze cechy sztuki odrodzenia • bierze udział w przygotowaniu konkursu wiedzy o wybranym artyście renesansowym 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje konkurs o renesansowych artystach i ich dziełach, wykazując się zaangażowaniem i pomysłowością • szuka informacji i redaguje notatkę na temat Projektu Gutenberg 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływ odkryć w renesansie na rozwój cywilizacji
90. Jaki żywot powinien wieść człowiek pocziwy?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia utwory Mikołaja Reja • czyta ze zrozumieniem utwór Mikołaja Reja • określa, kim jest narrator • odnajduje w tekście czasowniki • odpowiada, jaką porę roku lubi najbardziej i opisuje, jak spędza wtedy wolny czas 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz wyłaniający się z tekstu • podaje wady i zalety życia na wsi oraz w mieście • redaguje opis krajobrazu • wymienia korzyści związane z określoną porą roku 	<ul style="list-style-type: none"> • krótko omawia postać Mikołaja Reja • tłumaczy sens podanego zdania, odnosząc się do treści utworu • formułuje argumenty wymienione w utworze, uzasadniające, że życie na wsi jest wartościowe 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje wnioski na podstawie informacji dotyczących zalet poszczególnych pór roku • omawia funkcje czasowników użytych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje język narratora tekstu, wymieniając odpowiednie cytaty • redaguje ciekawy opis krajobrazu, stosując odpowiednie środki językowe
91. i 92.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia utwory Jana 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • krótko omawia postać Jana 	<ul style="list-style-type: none"> • udowadnia, że fraszka „O 	<ul style="list-style-type: none"> • z antologii poezji

<p>Poznajemy fraszki Jana Kochanowskiego</p>	<p>Kochanowskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem fraszki Jana Kochanowskiego • wymienia cechy fraszki • określa tematykę poznanych fraszek • wskazuje adresata fraszki „Na dom w Czarnolesie” 	<p>wyjaśnia, czym jest fraszka</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje puentę utworu „O żywocie ludzkim” • podaje przykład anafory • określa liczbę sylab w poszczególnych wersach • wypisuje przykłady rymów • odpowiada, o co prosi podmiot literacki we fraszce „Na dom w Czarnolesie” • przy pomocy nauczyciela redaguje notatkę dotyczącą fraszki jako gatunku literackiego • podaje propozycje punktów do tworzonego przez klasę przepisu na szczęśliwe życie 	<p>Kochanowskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa rodzaj rymów • charakteryzuje postawę podmiotu mówiącego fraszek • znajduje we fraszkach informacje na temat życia i sposobu myślenia ludzi renesansu • samodzielnie sporządza notatkę na temat fraszki jako gatunku literackiego • wyjaśnia termin <i>antologia</i> • redaguje w punktach przepis na szczęśliwe życie • wykonuje plakat ilustrujący wybraną fraszkę • zabiera głos w dyskusji na podany temat • wskazuje apostrofę we fraszce „Na dom w Czarnolesie” • charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu „Na dom w Czarnolesie” • ocenia, jakie są oczekiwania od życia podmiotu fraszki „Na dom w Czarnolesie” • wyszukuje fraszki w antologiach 	<p>żywocie ludzkim” jest utworem refleksyjnym</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób formułowania tytułów fraszek • wyjaśnia wpływ budowy fraszek na ich odbiór • zabiera głos w dyskusji na podany temat, posługując się odpowiednimi argumentami • charakteryzuje postawę podmiotu mówiącego fraszek i odpowiada, czy można go utożsamiać z autorem • przygotowuje wypowiedź ustną, której tematem jest prośba o rzeczy materialne i uzasadnia swoje wybory • ocenia i uzasadnia, czy dla osoby mówiącej w wierszu „Na dom w Czarnolesie” ważniejsze są wartości materialne, czy duchowe • podaje argumenty uzasadniające swój sąd 	<p>współczesnej wybiera fraszki, które charakteryzują człowieka XXI w.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ukazuje w formie prezentacji swoje skojarzenia ze sformulowaniem <i>gniazdo ojczyste</i> i porównuje własną wizję z sytuacją przedstawioną przez Karola Millera • wykonuje estetyczny i atrakcyjny graficznie plakat ilustrujący wybraną fraszkę
<p>93. Jan Kochanowski jako twórca pieśni</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada, jakie emocje i nastroje kojarzą mu się z poszczególnymi porami roku oraz jak przyroda wpływa na ludzkie samopoczucie i sposób 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie każdej z podanych części pieśni • bierze udział w tworzeniu prezentacji do pierwszych trzech strof utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, od czego – według poety – zależy szczęście człowieka i co powinno być dla niego ważne • wskazuje apostrofę w 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy prezentację do pierwszych trzech strof utworu • określa funkcje wykrzykników zastosowanych w 	<ul style="list-style-type: none"> • udowadnia, że utwór Jana Kochanowskiego jest pieśnią • uzasadnia podział pieśni na części • wyjaśnia, jak rozumie

	<p>myślenia</p> <ul style="list-style-type: none"> określa główne tematy, które zostały poruszone w tekście 		<p>ostatniej strofie</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje nastrój obrazu Botticellego wskazuje fragment nawiązujący do starożytnej filozofii stoików 	<p>pierwszym i ostatnim wersie utworu</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje nastrój utworu z atmosferą obrazu Botticellego 	<p>fragment nawiązujący do starożytnej filozofii stoików</p> <ul style="list-style-type: none"> opracowuje pantomimę, która ilustruje różne stany ducha przedstawione w wierszu
<p>94. i 95. Jan z Czarnolasu jako ojciec pogrążony w żałobie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ustala, kto jest nadawcą i adresatem tekstów wymienia uczucia, których doświadcza podmiot mówiący wymienia charakterystyczne cechy trenu 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje w zeszycie skojarzenia ze słowem <i>tren</i> wyodrębnia poszczególne obrazy z „Trenu VIII” wypisuje epitety odnoszące się do śmierci odpowiada, jak nazywa się uroczysty zwrot do adresata pisze krótką informację na temat porównania homeryckiego redaguje notatkę podsumowującą wiedzę o poznanych trenach recytuje wybrany tren 	<ul style="list-style-type: none"> tłumaczy terminy: <i>tren</i>, <i>apostrofa</i> nazywa rodzaj liryki, do której należą treny i podaje jej charakterystyczne cechy wymienia typowe cechy trenu, które można odnaleźć w „Trenie V” wyjaśnia, do czego na początku „Trenu VII” zwraca się podmiot literacki wskazuje metaforę oraz epitety odnoszące się do śmierci Urszulki wskazuje w tekście apostrofę wyjaśnia, kim w mitologii greckiej była Persefona tłumaczy przyczynę uczuć podmiotu mówiącego krótko opisuje rzeźbę Zygmunta Trembeckiego recytuje wybrany tren, oddając emocje ukazane w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia środki stylistyczne, którymi posłużył się poeta, aby dać wyraz uczuciom doznawanym przez podmiot literacki określa funkcję metafory i epitetów odnoszących się do śmierci wyjaśnia, jaki obraz uczuć zawarty jest w „Trenie V” interpretuje dwa ostatnie wersy „Trenu VII” wskazuje fragment, w którym osoba mówiąca zmienia adresata w „Trenie VII” oraz wskazuje nowego adresata wyjaśnia, na czym polega kontrast zastosowany w „Trenie VIII” 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego ludzie unikają mówienia o śmierci redaguje charakterystykę Urszulki, dbając o poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną wyczerpująco opisuje rzeźbę Zygmunta Trembeckiego, przestrzegając zasad poprawności językowej opisuje, co mogłoby przedstawiać dzieło malarskie zatytułowane „Cierpiąca dusza”
<p>96. Miasto w sztuce dawniej i dziś</p>	<ul style="list-style-type: none"> omawia tematykę prezentowanych obrazów wymienia barwy, które dominują na obrazach podaje przymiotniki 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża swoją opinię na temat obrazów przy pomocy nauczyciela określa perspektywę, w jakiej artyści ukazali 	<ul style="list-style-type: none"> tłumaczy terminy: <i>perspektywa zbieżna</i>, <i>linia horyzontu</i>, <i>punkt zbiegu</i> określa perspektywę, w jakiej artyści ukazali 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wpływ kompozycji na odbiór dzieła ocenia oba obrazy, podając odpowiednie 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje obraz Piera della Francesca „Widok idealnego miasta” z dziełem Jerzego Nowosielskiego „Pejzaż

	opisujące dzieła	przestrzeń	przestrzeń	argumenty	łódzki”
97. Człowiek renesansowy	<ul style="list-style-type: none"> • podaje tytuły utworów Władysława Kopalińskiego • czyta ze zrozumieniem tekst Władysława Kopalińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przy pomocy nauczyciela wskazuje na obu obrazach linię horyzontu i punkt zbiegu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na obu obrazach linię horyzontu i punkt zbiegu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polegała wyjątkowość ludzi żyjących w epoce odrodzenia • interpretuje zdanie z tekstu, odwołując się do wiedzy o literaturze i kulturze średniowiecza oraz renesansu • przygotowuje prezentację na temat wybranego dzieła renesansowego 	<ul style="list-style-type: none"> • pisze wypowiedź zatytułowaną „Człowiek współczesny”, dbając o odpowiednią kompozycję, poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną
98. Jak zredagować notatkę?	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia treść każdego z fragmentów powieści w jednym zdaniu pojedynczym • przy pomocy nauczyciela tworzy na podstawie przeczytanego tekstu notatkę w formie schematu 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy notatkę w formie tabeli na temat środków stylistycznych • tworzy na podstawie przeczytanego tekstu notatkę w formie schematu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy: <i>notatka</i>, <i>mapa myśli</i>, <i>streszczenie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie podanego hasła słownikowego tworzy w formie mapy myśli na temat sarmatyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie podanego hasła słownikowego i innych źródeł tworzy notatkę w formie mapy myśli na temat sarmatyzmu, przestrzegając reguł poprawności językowej
99. Współczesne fraszki	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia utwory Mariana Załuckiego • określa tematykę tekstu • wymienia cechy fraszki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega żartobliwy charakter utworów • wskazuje cechy gatunkowe fraszki w przeczytanym wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • krótko omawia postać Mariana Załuckiego • uzasadnia, że przeczytany wiersz jest fraszką • redaguje ogłoszenie wzorowane na utworze Załuckiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jak poeta określa współczesnych ludzi • sporządza krótką notatkę na temat współczesnych fraszek, korzystając z dodatkowych źródeł 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje dowcipne ogłoszenie, przestrzegając reguł poprawności językowej
100. Smutek, żal, rozpacz – rozmawiamy o uczuciach na podstawie wiersza	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia utwory Władysława Broniewskiego • określa, kto i do kogo zwraca się w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w tekście powtórzenia oraz metafory określające rozpacz • wyjaśnia, co ludzie chcą osiągnąć, składając 	<ul style="list-style-type: none"> • krótko omawia postać Władysława Broniewskiego • wyjaśnia sens metafor określających rozpacz • określa znaczenie słów 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje tytuł wiersza • określa funkcję powtórzeń zastosowanych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia podobieństwa i różnice między wierszem „Obietnica” Władysława Broniewskiego a „Trenami” Jana

„Obietnica”	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa uczucia podmiotu mówiącego • wymienia sytuacje, w których ludzie najczęściej składają obietnice 	obietnice	<i>niełatwo nieść wiersz i pod nim upadać</i> <ul style="list-style-type: none"> • odszukuje w różnych źródłach sentencje uzasadniające sens cierpienia w życiu człowieka 		Kochanowskiego
101. Jakim człowiekiem był Mikołaj Rej?	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem fragment utworu Zofii Kossak-Szczuckiej • wymienia pięć cech charakteru Mikołaja Reja • wskazuje w tekście archaizmy 	<ul style="list-style-type: none"> • udziela odpowiedzi na pytania dotyczące Mikołaja Reja • wyjaśnia, z jakich powodów Mikołaj Rej zdecydował się pisać po polsku • odpowiada, od kogo i za co Mikołaj Rej otrzymał wyróżnienie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia termin <i>mecenas</i> • charakteryzuje Mikołaja Reja • przytacza argumenty broniące polszczyzny • porównuje postacie Mikołaja Reja i Jarosza Szafranca • tłumaczy, dlaczego można powiedzieć, że Mikołaj Rej nie był człowiekiem wykształconym, ale miał rozległą wiedzę 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia, jakie uczucia budzą w czytelniku Mikołaj Rej oraz Jarosz Szafraniec i uzasadnia swoją odpowiedź, odwołując się do odpowiednich fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje album poświęcony filozofom
102. Idee Horacego – czy wciąż aktualne?	<ul style="list-style-type: none"> • określa czas i miejsce utworu • wymienia bohaterów opowiadania • opowiada o swoim hobby lub o pasji znanej osoby • określa, od czego lub kogo zależy jego nastrój 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje wypowiedź na temat wyobrażenia szczęśliwego dnia • tworzy notatkę o bohaterach opowiadania • odnajduje w tekście słowa odnoszące się do horacjańskiego <i>carpe diem</i> • zaznacza w utworze fragmenty dotyczące nastrojów Melkera i wyjaśnia ich przyczyny • redaguje plan wydarzeń, stosując równoważniki zdań • opisuje swój typowy dzień, zwracając uwagę na czas poświęcony 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy znaczenie maksymy <i>carpe diem</i> • wyjaśnia, dlaczego złowiona ryba wywołała u Melkera radość • odnajduje w tekście słowa odnoszące się do horacjańskiego <i>carpe diem</i> i wskazuje, jak Melker tłumaczy sens maksymy • przygotowuje mapę myśli na temat radości życia • ocenia swoje poczucie zadowolenia wynikające ze sposobu spędzania czasu • wyjaśnia, jakie znaczenie ma w życiu poświęcanie czasu ulubionym zajęciom 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje receptę na udany dzień • tłumaczy znaczenie maksymy <i>carpe diem</i> i uzasadnia, czy zgadza się z tą sentencją • sporządza plan wydarzeń przedstawionych w drugim fragmencie, stosując równoważniki zdań i przestrzegając reguł językowych oraz dbając o spójność tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje utwory muzyczne nawiązujące do horacjańskiego hasła

		obowiązkom i przyjemnościom			
103. O nieodmiennych częściach mowy	<ul style="list-style-type: none"> wymienia nieodmienne części mowy uzupełnia tekst brakującymi wykrzyknieniami wskazuje w tekście wykrzykniki i partykuły 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnia podane zdania różnymi partykułami wzmacniającymi znaczenie słów stosuje w zdaniach odpowiednie wykrzykniki i partykuły 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje obraz, stosując przymiotniki i przyimki układa zdania z każdym z podanych spójników zgodnie z zasadami interpunkcji 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zasady stosowania przecinków przed spójnikami omawia podział przyimków ze względu na budowę wyjaśnia, czym jest partykuła i wykrzyknik 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje obraz z użyciem przymiotników i przyimków, dbając o poprawność językową
104. W obliczu zwycięstwa	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o zwycięstwie drużynowym, które udało mu się odnieść charakteryzuje czas i miejsce akcji oraz bohaterów utworu przyporządkowuje imiona bohaterów odpowiednim drużynom 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje w co najmniej trzech zdaniach postawę zawodników, wykorzystując podane słownictwo zapisuje wyrażenia nazywające przeżycia i uczucia Paragona 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje w tekście przykłady sposobów kierowania przez narratora sympatii czytelników ku graczom uzasadnia, że bohaterowie opowiadania doświadczają <i>radości życia</i> streszcza przeczytaną historię 	<ul style="list-style-type: none"> wyczerpująco charakteryzuje postawę zawodników, wykorzystując podane słownictwo wyjaśnia, w jaki sposób narrator kieruje sympatię czytelników ku graczom 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje zabiegi, które służą budowaniu napięcia w utworze tworzy słowniczek pojęć piłkarskich, zamieszczając w nim wyrazy z tekstu i z innych źródeł przedstawia ulubioną dyscyplinę sportową w postaci albumu lub prezentacji multimedialnej
105. Wobec nieszczęścia, wobec tragedii...	<ul style="list-style-type: none"> nazywa emocje, jakie przeżywała bohaterka podczas wizyty Anny wymienia nieszczęścia, które dotknęły bohaterów filmu „Dzieci Gai” wyjaśnia znaczenie czasowników: <i>litować się</i>, <i>żałować</i>, korzystając w razie potrzeby ze słownika języka polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> określa postawy obu matek wyjaśnia, dlaczego Myszka zmieniła zdanie i postanowiła powiedzieć Annie o Ogrodzie 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje zachowanie bohaterki utworu ocenia, dlaczego Anna zachęcała Ewę do rozmowy z obcą kobietą wyjaśnia, kim w mitologii greckiej była Gaja określa, z czego wynikają zachowania kobiet opisanych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> odwołując się do odpowiednich fragmentów powieści, ocenia świadomość matki niepełnosprawnej dziewczynki na temat stopnia upośledzenia córki przedstawia refleksje bohaterów filmu „Dzieci Gai” na temat cierpienia i określa jednym zdaniem ich postawę wobec życia 	<ul style="list-style-type: none"> określa, co Ewa mogłaby powiedzieć innym matkom niepełnosprawnych dzieci
106. Radość życia	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o swoich reakcjach na przygnębienie bliskich mu osób wymienia bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje fragmenty tekstu ukazujące samopoczucie Igi określa rodzaj narracji w 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia postępowanie Filipa i odpowiada, dlaczego Iga po rozmowie z nim miała poczucie, że to przez nią 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje środki językowe użyte przez autorkę w celu obrazowego 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy ciąg dalszy przeczytanej historii bierze udział w ocenie opowiadań zredagowanych

	utworu	utworze • odpowiada, czy do czerpania radości z życia potrzebna jest człowiekowi obecność innych ludzi	<i>wszystko zawsze się rozlatuje</i> • bierze udział w układaniu w grupach ciągu dalszego przeczytanej historii	przedstawienia stanu ducha Igi • uzasadnia swoje stanowisko wobec sądów bohaterki • przedstawia argumenty na poparcie swojej opinii na temat udziału innych osób w czerpaniu przez jednostkę radości z życia	w grupach
107. Piszemy poprawnie – błędy fleksyjne	• stosuje odpowiednie formy wyrazów • przy pomocy nauczyciela analizuje budowę hasła w słowniku poprawnej polszczyzny	• wymienia najczęstsze błędy fleksyjne • odszukuje w słowniku poprawnej polszczyzny potrzebne informacje	• omawia, na czym polegają błędy fleksyjne • analizuje budowę hasła w słowniku poprawnej polszczyzny	• redaguje opowiadanie, stosując podane wyrazy w odpowiednich formach	• redaguje ciekawe opowiadanie, stosując podane wyrazy w odpowiednich formach i bogate słownictwo
108. i 109. Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności – praca klasowa	• wstawia w zdaniach wykrzykniki wybrane spośród podanych • poprawnie odmienia podane wyrazy	• wybiera zdania, których treść ogólnie przybliża dane zagadnienie • uzupełnia wypowiedzenia odpowiednimi spójnikami i znakami interpunkcyjnymi	• wskazuje poprawne formy rzeczowników	• redaguje notatkę na podany temat	• redaguje poprawną pod względem językowym, spójną notatkę na podany temat
110. Sztuka jako <i>magiczne zwierciadło</i>	• podaje dziedziny twórczości określane jako sztuki piękne	• opisuje ciekawy zabytek znajdujący się w pobliskiej okolicy	• wyjaśnia różnice między dziełem sztuki a innym wytworem człowieka • tłumaczy terminy: <i>fryz</i> , <i>tympanon</i> • opisuje w ciekawy sposób zabytek znajdujący się w pobliskiej okolicy, dbając o poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną	• opisuje dzieło Leonarda da Vinci „Ostatnia wieczerza”, wzorując się na analizie obrazu Rafaela „Szkoła ateńska”	• dokonuje analizy wskazanego dzieła • na podstawie informacji odszukanych w albumach malarstwa wymienia postacie ukazane na obrazie Rafaela „Szkoła ateńska”
111. Jak czytać dzieła	• czyta ze zrozumieniem fragment tekstu Heleny	• krótko wypowiada się na temat swoich upodobań	• interesująco i wyczerpująco wypowiada	• analizuje opis obrazu „Mona Lisa”	• na podstawie wskazówek zawartych w tekście

plastyczne?	Hohensee-Ciszewskiej • wymienia elementy obrazu, na które zwróciła uwagę autorka tekstu	dotyczących dzieł plastycznych • redaguje notatkę w punktach o elementach dzieła sztuki	się na temat swoich upodobań dotyczących dzieł plastycznych • wyjaśnia, czego można dowiedzieć się o dziele dzięki wnikliwej obserwacji obrazu • tłumaczy, co oznacza sformułowanie <i>czytanie dzieła sztuki</i> • wyjaśnia znaczenie wyrażenia <i>uśmiech Giocondy</i>		opisuje obraz „Dama z łasiczką”, dbając o poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną
112. Magia zwykłego miejsca	• wyszukuje w tekście informacje o czasie wydarzeń • opowiada o pracach wykonywanych w warsztacie	• wyjaśnia, dlaczego warsztat dziadka był dla narratora niezwykłym miejscem • krótko charakteryzuje bohatera utworu	• krótko przedstawia postać Wiktora Zina • opisuje wycieczkę do galerii lub muzeum • przytacza fragmenty, które ujawniają emocjonalny stosunek narratora do świata jego dzieciństwa • opisuje miejsce, które wydawało mu się w dzieciństwie magiczne, niezwykle, tajemnicze i podaje powody, dla których wydawało mu się ono takie	• ocenia znaczenie wypowiedzi Mikołaja • pokazuje różnicę między sposobem postrzegania rzeczywistości przez bohatera w dzieciństwie i w dorosłym życiu	• wyjaśnia, gdzie przebiega granica między sztuką a rzemiosłem, i uzasadnia swoją odpowiedź
113. i 114. Poznajemy historię brzydkiej Madonny	• streszcza fragment utworu Giovanniego Guareschiego • wyszukuje w tekście określenia dotyczące brzydkiej Madonny • opisuje wygląd figury	• wskazuje przyczyny zmiany postawy bohatera • wymienia cechy bohatera i podaje ilustrujące je przykłady z tekstu • wypisuje najważniejsze myśli z określonego fragmentu tekstu • opowiada historię brzydkiej Madonny	• ocenia pomysł bohatera na pozbycie się niechcianego posągu • opowiada historię brzydkiej Madonny z punktu widzenia bohatera • wyjaśnia pojęcie: <i>kontekst</i> • opisuje obraz „Przemienienie Pańskie”	• interpretuje najważniejsze myśli zawarte we wskazanym fragmencie	• opisuje obraz „Przemienienie Pańskie”, wyjaśniając istotę oryginalności przedstawionego dzieła

<p>115. Co zawdzięczamy ludziom renesansu? – powtórzenie wiadomości</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienia renesansowe odkrycia 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o wybranym wynalazku z epoki odrodzenia przedstawia zasługi Mikołaja Kopernika 	<ul style="list-style-type: none"> odgaduje wyrazy na podstawie podanych objaśnień układa z rozsypanych wyrazów trzy nazwiska i dwie nazwy przedmiotów związanych z renesansem 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia znaczenie renesansowych odkryć dla współczesnego człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób współczesna architektura nawiązuje do renesansowej
<p>116. i 117. Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności – praca klasowa</p>	<ul style="list-style-type: none"> określa, kim jest podmiot mówiący rozpoznaje apostrofę i fraszkę wymienia cechy fraszki jako gatunku literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje adresata, rodzaj liryki i podaje tematykę wiersza wymienia wydarzenie historyczne sygnalizujące początek epoki odrodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> wypisuje z tekstu przykłady epitetu i metafory charakteryzuje <i>człowieka renesansu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> pisze wypracowanie na jeden z zamieszczonych tematów 	<ul style="list-style-type: none"> pisze wypracowanie na jeden z zamieszczonych tematów, dbając o odpowiednią kompozycję, poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną
<p>118. i 119. Barokowa wizja świata</p>	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje epokę baroku podaje ramy czasowe epoki wymienia cechy sztuki barokowej 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o przedstawicielach sztuki baroku przy pomocy nauczyciela omawia rolę jezuitów w reformie Kościoła katolickiego 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia terminy: <i>barok, reformacja, kontrreformacja</i> wymienia główne tematy filozofii baroku 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje charakterystyczne cechy sztuki baroku z cechami sztuki renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie omawia rolę jezuitów w reformie Kościoła katolickiego
<p>120. Kazanie Piotra Skargi</p>	<ul style="list-style-type: none"> czyta ze zrozumieniem fragment „Kazań sejmowych” podaje swoje skojarzenia ze słowem <i>kazanie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, od których słów rozpoczyna się kazanie i czym się kończy wypisuje z tekstu słownictwo oceniające sytuację lub nazywające uczucia, a także zwroty do słuchaczy wyjaśnia, w jakich sytuacjach w tekście pojawiają się formy pierwszej i drugiej osoby liczby mnogiej 	<ul style="list-style-type: none"> krótko omawia postać Piotra Skargi wyjaśnia terminy: <i>kaznodzieja, krasomówca</i> wymienia argumenty, których używa Skarga, aby nakłonić obywateli do zgody odszukuje wypowiedź autora, będącą wyraźną krytyką sytuacji w Polsce wymienia argumenty zachęcające do zaangażowania się w akcję charytatywną wyjaśnia sens wyrazu <i>perswazja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje zdania stanowiące pozorny dialog narratora ze słuchaczami wskazuje podobieństwo przeczytanego tekstu z Biblią opisuje związki pomiędzy działalnością proroków biblijnych i Piotra Skargi wyciąga z tekstu wnioski na temat stanu państwa analizuje obraz Jana Matejki, odpowiadając na podane pytania znajduje w dodatkowych 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia korzyści, jakie może przynieść sztuka krasomówcza współczesnemu człowiekowi przygotowuje plakat, prezentację multimedialną lub wystąpienie mające na celu zachęcenie jak największej liczby osób do wzięcia udziału w zbiórce środków na wybrany cel

				źródłach informacje na temat proroków biblijnych	
121. Wyobrażenia czasu w utworze „Krótkość żywota”	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem utwór Daniela Naborowskiego • wymienia etapy życia ukazane w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje z utworu wyrazy obrazujące krótkość żywota • wskazuje w tekście antonimy • wyraża swoją opinię na temat wizji życia ukazanej w wierszu • uzupełnia schemat własnymi skojarzeniami związanymi z podanym hasłem 	<ul style="list-style-type: none"> • krótko omawia postać Daniela Naborowskiego • wyjaśnia termin <i>hiperbola</i> • odpowiada, czy zgadza się z wizją życia ukazaną w utworze, i uzasadnia swoje zdanie • zapisuje w punktach poglądy Koheleta dotyczące ludzkiego życia • odszukuje we wskazanych źródłach ilustracje nawiązujące do tematyki wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcję antonimów w tekście • interpretuje podane stwierdzenia • przedstawia w postaci symbolu wyobrażenia czasu opisane w utworze • odszukuje w różnych źródłach ilustracje trafnie oddające temat wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje sześć skojarzeń z wyrażeniem <i>marność nad marnościami</i> i podaje trzy propozycje symboli, które mogłyby obrazować to hasło • przedstawia w postaci symbolu wyobrażenia czasu opisane w utworze, dbając o estetykę wykonania
122. Portret kobiety malowany słowami Jana Andrzeja Morsztyna	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia utwory Jana Andrzeja Morsztyna • czyta ze zrozumieniem utwór Jana Andrzeja Morsztyna • określa nadawcę i odbiorcę tekstu • wymienia kolory pojawiające się w opisie wizerunku kobiety • opisuje osobę, którą darzy sympatią 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje informacje dotyczące kobiety przedstawionej w utworze • przy pomocy nauczyciela wskazuje w wierszu kontrast 	<ul style="list-style-type: none"> • krótko omawia postać Jana Andrzeja Morsztyna • nazywa postawę podmiotu mówiącego • udowadnia, że wiersz zbudowany jest na zasadzie kontrastu 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje tytuł wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy portret kobiety ukazanej w utworze
123. W sidłach miłości	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia wszystkich uczestników dialogu przedstawionych w wierszu • z pomocą nauczyciela omawia, jak został przedstawiony w utworze stan zakochania 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje personifikację • wskazuje w wierszu atrybuty miłości i śmierci • nazywa uczucia, których doświadcza podmiot mówiący 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje stereotypowe cechy przypisywane czasowi • korzystając ze słowników języka polskiego i frazeologicznego, zapisuje pięć synonimów miłości duchowej i wypisuje cztery frazeologizmy ze słowem <i>miłość</i> lub <i>kochać</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy, czemu służy personifikacja pojęć • wyjaśnia pojęcia: <i>peryfraza</i>, <i>stereotyp</i> • układa zdania z podanymi związkami frazeologicznymi, odnoszące się do treści wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje, do których postaci z mitologii nawiązują atrybuty miłości i śmierci przedstawione w utworze • przygotowuje scenariusz i dialogi do humorystycznej scenki

				<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie omawia, jak został przedstawiony w utworze stan zakochania • wykonuje rekwizyty do humorystycznej scenki, w której główną rolę odgrywają pojęcia: Miłość, Gniew, Fortuna, Czas i Śmierć 	
124. Spotkanie z martwą naturą w sztuce	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia elementy tworzące kompozycję barokową i współczesną • określa kolorystykę każdego z dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje obraz realistyczny • opisuje jeden z zaprezentowanych obrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia termin <i>martwa natura</i> • porównuje kompozycję barokową z kompozycją współczesną 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia wpływ kolorystyki na odbiór dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje oba dzieła i wymienia podobieństwa oraz różnice między nimi
125. Ślady barokowej sztuki	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wśród podanych pojęć nazwy cech charakterystycznych dla sztuki baroku • korzystając ze słownika języka polskiego wyjaśnia znaczenie wyrazu <i>cherubin</i> • określa nadawcę i adresata wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze utwory Jerzego Harasymowicza • na podstawie odpowiednich fragmentów wskazuje, w jakim miejscu znajduje się podmiot mówiący, i opisuje to miejsce • z pomocą nauczyciela interpretuje ostatnią strofę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • krótko prezentuje postać Jerzego Harasymowicza • samodzielnie interpretuje ostatnią strofę wiersza • podaje własną propozycję ilustracji do wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy sens podanej metafory • odpowiada, w jaki sposób sztuka baroku oddziałuje na odbiorcę • dowiadyuje się, jakie zabytki architektury i sztuki barokowej znajdują się w jego okolicy 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, którą cechę sztuki barokowej wyeksponowano w tekście i wskazuje środki stylistyczne, za których pomocą autor osiągnął ten efekt • opisuje jeden z zabytków architektury lub sztuki barokowej znajdujący się w jego okolicy
126. Barok jako epoka kontrastów	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem fragment utworu Jostaina Gaardera • podaje określenia charakterystyczne dla sztuki barokowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia wydarzenia polityczne i społeczne, które wpłynęły na światopogląd ludzi baroku • określa temat rozmowy między bohaterami utworu • przy pomocy nauczyciela opisuje modę panującą w baroku 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia stwierdzenie <i>życie to teatr</i> • uzasadnia, że dane sentencje mają związek z barokiem • uczestniczy w planowaniu karnawałowego balu w stylu barokowym • wyszukuje informacje dotyczące Ludwika XIV 	<ul style="list-style-type: none"> • planuje karnawałowy bal w stylu barokowym, sporządzając odpowiednie rysunki i redagując opisy 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje propozycje utworów muzycznych na bal karnawałowy w stylu barokowym
127.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia utwory 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • krótko omawia postacie 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że wiersz jest 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia, jak podmiot

Poetycka refleksja na temat obrazu Jana Vermeera	Tadeusza Kubiaka oraz dzieła Jana Vermeera <ul style="list-style-type: none"> wskazuje w wierszu pytania przy pomocy nauczyciela wyodrębnia w wierszu poszczególne obrazy poetyckie 	metafory <ul style="list-style-type: none"> opisuje uczucia postaci przedstawionej na obrazie Vermeera 	Tadeusza Kubiaka i Jana Vermeera <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia sens metafor w utworze podaje funkcje pytań w tekście prezentuje scenki pantomimiczne ukazujące określone uczucia 	poetycką refleksją na temat obrazu Vermeera <ul style="list-style-type: none"> prezentuje scenki pantomimiczne ukazujące określone uczucia, dbając o sugestywne wyrażanie emocji 	mówiący ocenia stan emocjonalny postaci przedstawionej na obrazie i w jaki sposób go uzasadnia
128. i 129. Cierpienie po stracie bliskiej osoby	<ul style="list-style-type: none"> opowiada historię Nicka wskazuje powód spotkania Harry'ego z Prawie Bezgłowym Nickiem 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie słownika podaje znaczenie terminu <i>reinkarnacja</i> wyjaśnia powiązania rodzinne między bohaterami wypisuje z tekstu informacje na temat śmierci uzupełnia tabelę dotyczącą emocji towarzyszących chłopcu 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje swoje przemyślenia na temat sensu istnienia formułuje i uzasadnia sądy na temat wartości ważnych w życiu opisuje swoje zachowanie wobec osób, które poniosły dotkliwą stratę redaguje opis przeżyć 	<ul style="list-style-type: none"> krótko omawia postać Joanne Kathleen Rowling interpretuje zwroty dotyczące śmierci redaguje opis przeżyć, stosując bogate słownictwo i dbając o poprawność językową gromadzi informacje o zwyczajach i wierzeniach związanych ze śmiercią 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zwyczaje i wierzenia związane ze śmiercią
130. Opisujemy przeżycia bohaterki	<ul style="list-style-type: none"> wymienia utwory Marty Fox opowiada o roli zwierząt w życiu człowieka określa narratora opowiadania wymienia bohaterów występujących w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje notatkę o sposobach radzenia sobie w ciężkich chwilach opisuje stan, w jakim znalazła się bohaterka po stracie psa charakteryzuje bohaterkę utworu wskazuje w utworze przykłady zachowań, które miały racjonalny charakter redaguje opis przeżyć 	<ul style="list-style-type: none"> krótko omawia postać Marty Fox nazywa typ narracji wyjaśnia terminy: <i>requiem</i>, <i>wyimaginowany</i>, <i>sielanka</i>, <i>racjonalny</i> podaje dwa związki frazeologiczne, które wiążą się z treścią tekstu wyjaśnia znaczenie podanych związków frazeologicznych układa z wybranymi frazeologizmami zdania nawiązujące do tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje opis przeżyć, stosując bogate słownictwo i dbając o poprawność językową 	<ul style="list-style-type: none"> omawia, w jaki sposób bohaterka nawiązała w swoim wierszu do trenów Jana Kochanowskiego
131.	<ul style="list-style-type: none"> wymienia utwory Johna 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> krótko omawia postać 	<ul style="list-style-type: none"> wyciąga wnioski na 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega analogie

Opowieść o zaginionych żonach entów	Ronalda Reuela Tolkiena <ul style="list-style-type: none"> • określa narratora opowiadania • streszcza przeczytany tekst 	cechy powieści fantasy <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje entów i ich żony • przytacza fragmenty dotyczące opisu wyglądu bohaterów • wyraża swoje zdanie na podany temat • uczestniczy w burzy mózgów • wskazuje odpowiedni fragment przepowiedni o spotkaniu entów z żonami 	Johna Ronalda Reuela Tolkiena <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia termin <i>fantasy</i>, <i>analogia</i> • streszcza przeczytany tekst w określonej liczbie zdań • uzasadnia swoją opinię na podany temat • redaguje opis miejsca • tworzy portrety współczesnej dziewczyny i współczesnego chłopaka 	podstawie sporządzonych portretów współczesnej dziewczyny i współczesnego chłopaka <ul style="list-style-type: none"> • aktywnie uczestniczy w burzy mózgów, podając ciekawe pomysły • redaguje szczegółowy opis miejsca, przestrzegając reguł kompozycji oraz zasad poprawności językowej 	między bohaterami utworu Tolkiena a ludźmi
132. i 133. Z wizytą w Muzeum Powstania Warszawskiego	<ul style="list-style-type: none"> • określa uczucia i myśli bohaterki podczas wizyty w muzeum • wyjaśnia, dlaczego Alek często bywał w muzeum • tłumaczy wpływ wizyty w muzeum na treść wypracowania Ewy 	<ul style="list-style-type: none"> • przy pomocy nauczyciela gromadzi słownictwo przydatne do opisu przeżyć bohaterki • redaguje list do przyjaciela zachęcający do poznawania historii swojego regionu • uczestniczy w dyskusji na podany temat 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia sens wskazanego cytatu • wskazuje elementy, które wywarły wpływ na bohaterkę w czasie pobytu w muzeum • wyjaśnia termin: <i>propaganda</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zabiera głos w dyskusji na podany temat • przygotowuje przewodnik turystyczny po najbliższej okolicy • wyszukuje informacje dotyczące powstania warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie korzysta z internetu, poszukując potrzebnych informacji
134. Muzyka gra	<ul style="list-style-type: none"> • podaje elementy dzieła muzycznego • wymienia różne odmiany muzyki 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia różne odmiany muzyki • prezentuje swój ulubiony rodzaj muzyki 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje muzykę jako dziedzinę sztuki • wyjaśnia terminy: <i>melorecytacja</i>, <i>subkultura</i>, <i>improwizacja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje swój ulubiony rodzaj muzyki, uwzględniając jego pochodzenie, cechy charakterystyczne oraz twórców 	<ul style="list-style-type: none"> • zajmuje stanowisko wobec przytoczonego zdania na temat jazzu
135. Mniej poważnie na temat opery	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia utwory Małgorzaty Musierowicz • określa bohaterów tekstu • krótko opisuje nastrój panujący w operze 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie słownika wyjaśnia znaczenie podanych wyrazów • opowiada o sytuacji przedstawionej w utworze w 10 zdaniach • tworzy notatkę dotyczącą opery i jej kompozytora 	<ul style="list-style-type: none"> • krótko omawia postać Małgorzaty Musierowicz • wyjaśnia termin <i>repertuar</i> • redaguje zaproszenie na premierę 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje różnice między teatrem a operą 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuję ostatnią rozmowę Kreski z Genowefą i wyraża swoją opinię na poruszony temat

<p>136. Muzyka współczesna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę utworów • dzieli tekst na odpowiednie części • liczy sylaby w wersach piosenek 	<ul style="list-style-type: none"> • krótko prezentuje postaci Moniki Brodki i Kamila Bednarka • podaje propozycje tematów, jakie powinny być poruszane w piosenkach przeznaczonych dla młodych odbiorców 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje prezentację na temat ulubionego wykonawcy i rodzaju muzyki • uzasadnia swój wybór ulubionego rodzaju muzyki i wykonawcy • wyjaśnia podejście do świata przedstawione w piosenkach Moniki Brodki oraz Kamila Bednarka i określa, które z nich jest mu bliższe 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcję powtarzających się wersów • uzasadnia, dlaczego autorzy używają różnej liczby sylab w wersie • na podstawie informacji uzyskanych od rodziców lub innych osób dorosłych odpowiada, czym różni się muzyka z ich młodości od muzyki słuchanej obecnie przez młodzież 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje ustną lub pisemną wypowiedź na temat, czy muzyka pokolenia rodziców mogłaby zainteresować współczesną młodzież
<p>137. Czy muzyka łączy pokolenia?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem tekst „Mezo i Tabb o sobie i swojej muzyce” • formułuje pytania do swojego ulubionego wykonawcy 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia podobieństwa i różnice między czatem a wywiadem • wskazuje w wypowiedziach sformułowania potoczne • podaje cechy osobowości muzyka • wyjaśnia znaczenie słowa <i>czat</i>, korzystając ze słownika języka polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca tekst z odmiany nieoficjalnej na oficjalną • dzieli pytania zadawane muzykom na różne kategorie tematyczne • znajduje w tekście informację na temat przyczyn fascynacji muzyką hip-hopem • uczestniczy w konkursie poetyckim w wersji hip-hopowej 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca tekst z odmiany nieoficjalnej na oficjalną, dbając o poprawność językową • interpretuje cytowaną wypowiedź muzyka • analizuje słowa piosenki według podanego schematu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie przygotowuje konkurs poetycki w wersji hip-hopowej
<p>138. Epoka kontrastów – powtórzenie wiadomości o baroku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasługi Roberta Hooke’a • podaje największe osiągnięcia baroku 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o początkach opery • rozwiązuje rebusy 	<ul style="list-style-type: none"> • odgaduje wyrazy na podstawie podanych objaśnień 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje współczesne budowle nawiązujące do stylu baroku 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje osiągnięcia Roberta Hooke’a z dorobkiem Leonarda da Vinci
<p>139. i 140. Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności – praca klasowa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia trzy elementy dzieła muzycznego • wskazuje symbole przemijania • opisuje swój ulubiony rodzaj muzyki 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje oceny postaci • podaje środki stylistyczne typowe dla poezji baroku 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest sarmatyzm • redaguje wypracowanie na jeden z podanych tematów 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy, co to jest komizm sytuacyjny i wyjaśnia, jak został wprowadzony w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje wypracowanie na jeden z podanych tematów, dbając o odpowiednią kompozycję, poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną